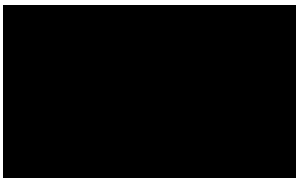

Actualisatie toetsing Wet Natuurbescherming Realisatie restaurant Noordse Dorpsweg 2, Noorden

15 maart 2021, Hippolytushoef

Opdrachtgever:

Opdrachtnemer:

Bureau Aandacht Natuur
Slingerweg 85
1777AG Hippolytushoef

Tel: 0227-595576

Mob: 06-24818383

e-mail: aandachtnatuur@kpnmail.nl

www.aandachtnatuur.nl

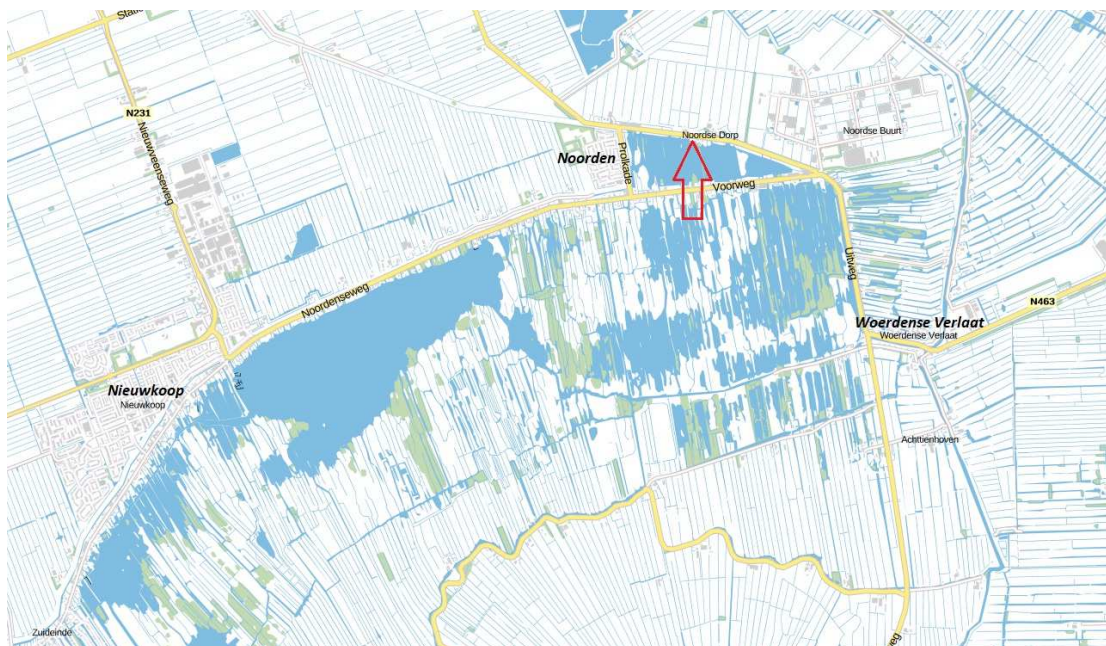
Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	blz. 2
1.1 Aanleiding en doel.....	blz. 2
1.2 De Wet Natuurbescherming.....	blz. 3
2. Huidige situatie en methode.....	blz. 7
2.1 Gebieds- en planbeschrijving.....	blz. 7
2.2 Ligging t.o.v. Natura 2000 gebieden, NNN en natuurverbindingen.....	blz. 9
2.3 Houtoptanden.....	blz. 10
2.4 Methode.....	blz. 10
3 Resultaten soortbescherming	blz. 11
3.1 Flora.....	blz. 11
3.2 Vogels.....	blz. 11
3.3 Zoogdieren.....	blz. 13
3.4 Amfibieën.....	blz. 13
3.5 Overige beschermde soorten.....	blz. 14
4 Resultaten gebiedsbescherming.....	blz. 15
4.1 Verstorings- en verslechteringstoets Natura 2000 gebied.....	blz. 15
4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN).....	blz. 24
4.3 Overige aspecten gebiedsbescherming.....	blz. 25
5 Conclusies en advies.....	blz. 26
5.1 Soortbescherming.....	blz. 26
5.2 Toetsing gebiedsbescherming.....	blz. 28
5.3 Houtopstanden.....	blz. 30
Literatuurlijst.....	blz. 31
Bijlage 1: Toelichting Wet Natuurbescherming	
Bijlage 2: Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000 gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haack	
Bijlage 3: Vleermuiswaarnemingen 2017 per veldronde	

1. Inleiding

In opdracht van [REDACTED], eigenaar van het Plashuis en de westelijke helft van de Binnenpolder, is in 2017 een toetsing in het kader van de Wet Natuurbescherming uitgevoerd voor de nieuwbouw en exploitatie van een restaurant aan de Noordse Dorpsweg 2 te Noorden (figuur 1). Met betrekking tot het onderdeel gebiedsbescherming is destijds tevens een Verstorings- en verslechteringstoets uitgevoerd (*Bureau Aandacht Natuur, 28 sept. 2017*), gezien de aard van de activiteit ten opzichte van de ligging tot het Natura 2000 gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haack.

Figuur 1. Ligging van het beoogde restaurant aan de Noordse Dorpsweg 2 te Noorden

Ten behoeve van het onderdeel soortbescherming binnen de Wet Natuurbescherming heeft op 9 mei 2017 een verkennende veldonderzoek plaatsgevonden en in de zomer van 2017 een vleermuisonderzoek in verband met de voorgenomen sloop van het bestaande sportviscentrum, het Plashuis. Dit rapport betreft een actualisatie van het uitgevoerde onderzoek in 2017. Hiervoor heeft op 22 januari 2021 opnieuw een verkennend onderzoek plaatsgevonden. De bevindingen van het veldonderzoek aangevuld met (recente) literatuurgegevens en eventuele veranderingen in de wetgeving worden hieronder besproken.

1.1 Aanleiding en doel

Het bestaande sportviscentrum, het Plashuis aan de Noordse Dorpsweg 2 te Noorden verkeert in slechte staat en is aan vervanging toe. In een eerder stadium is een plan voorgesteld om een nieuw plashuis te bouwen aan de Prolkade te Noorden en op de plek van het Plashuis, ter compensatie van de kosten een woning te realiseren op de locatie van het Plashuis. Wegens grote weerstand bij omwonenden en betrokken partijen is afgezien van dit plan en zal de bestaande horeca gelegenheid in het plashuis worden opgewaardeerd door de bouw van een restaurant op de betreffende locatie.

In verband met de aanvraag van een omgevingsvergunning en de ligging van de locatie aan het Natura 2000 gebied Nieuwkoopse Plassen & de Haeck en het Natuurnetwerk Nederland (NNN), maken het echter noodzakelijk dat onderzocht moet worden of de voorgenomen ontwikkeling en bijbehorende werkzaamheden een negatieve invloed (kunnen) hebben op het natuurgebied en de daarin voorkomende beschermde soorten en habitattypen. In dit rapport wordt een zogenaamde “Verstorings- en verslechteringstoets” uitgevoerd. Hierin wordt onderzocht of er sprake is van negatieve effecten en zo ja, of deze significant negatief zijn.

1.2 Wet Natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming in werking getreden en richt zich op de bescherming van natuurgebieden, -verbindingen, planten- en diersoorten en houtopstanden. Deze wet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten of gebieden in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Hieronder volgt een beknopte toelichting van de verschillende onderdelen in de Wet Natuurbescherming. Voor een meer uitgebreide toelichting wordt verwezen naar bijlage 1.

Gebiedsbescherming

Met de gebiedsbescherming zijn de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De beschermde gebieden uit de beide richtlijnen zijn hiermee opgenomen in de zogeheten Natura 2000-gebieden. Andere binnen de Wet Natuurbescherming te beschermen gebieden zijn aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN), natuurverbinding of provinciaal landschap.

Voor ieder Natura 2000 gebied dient te worden getoetst aan de hiertoe aangewezen instandhoudingsdoelstellingen. Een onderdeel hiervan is tevens de beoordeling van externe effecten zoals de stikstof-emissie van projecten ten opzichte van eventueel aanwezige stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden.

Voor de NNN, natuurverbindingen of andere beschermde gebieden gelden andere toetsingscriteria. Hierbij gaat het om een toetsing van de ‘wezenlijke’ of ‘landschappelijke’ waarden van een gebied of natuurverbinding. De regelgeving met betrekking tot deze gebieden is vastgelegd in de Omgevingsverordening van de betreffende provincie.

Soortbescherming

De soortbescherming binnen de Wet Natuurbescherming kent drie beschermingsregimes, namelijk voor soorten van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn (inclusief het verdrag van de Bern en Bonn) en een apart beschermingsregime voor ‘andere soorten’ die vanuit nationaal oogpunt beschermd zijn. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade aan soorten en/of hun (functionele) leefomgeving mag worden toegebracht, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het ‘nee, tenzij-principe’). Centraal hierbij staat de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving.

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. De mate van negatieve effecten is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Voor de soortbescherming zijn per beschermingsregime dan ook een aantal verbodsbepalingen van kracht.

➤ Vogelrichtlijnsoorten

Op alle vogels is het beschermingsregime van paragraaf 3.1 van de Wet Natuurbescherming van toepassing. Hiermee is het verboden om in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen en worden ze voornamelijk tijdens de broedperiode beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels of nesten kan in het belang van een ruimtelijk ingreep of bestendig beheer en onderhoud geen ontheffing of vrijstelling worden verkregen. Buiten het broedseizoen mogen de nestplaatsen, zonder ontheffing, worden verstoord, mits dit niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Daarnaast zijn de voortplantings- en vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw.

Negatieve effecten dienen te worden voorkomen door voorafgaand aan het project mitigerende (verzachtende) maatregelen op te stellen en uit te voeren. Als ondanks het treffen van mitigerende maatregelen niet kan worden voorkomen dat de verbodsbepalingen worden overtreden is een ontheffing noodzakelijk, maar kan alleen op grond van de volgende belangen worden afgegeven:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora of fauna;
- voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt,
- om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;

Een ontheffing kan mogelijk verleend worden, als door de maatregelen geen verslechtering van de staat van instandhouding van vogelsoort(en) optreedt.

➤ Habitatrichtlijnsoorten

Deze soorten worden beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn. Op deze soorten is het beschermingsregime van paragraaf 3.2 van de Wet Natuurbescherming van toepassing. Het is hierbij verboden om soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, dan wel hun vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren te beschadigen, te vernielen of te rapen. Ook het opzettelijk verontrusten van bedoelde diersoorten is niet toegestaan.

Met betrekking tot de hierin opgenomen plantensoorten is het verboden om deze in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor het verstoren van deze soorten kan in het belang van een ruimtelijk ingreep of bestendig beheer en onderhoud geen ontheffing of vrijstelling worden verkregen. Negatieve effecten en daarmee een ontheffingsaanvraag dienen te worden voorkomen door voorafgaand aan het project mitigerende (verzachtende) maatregelen op te stellen en uit te voeren. Als ondanks het treffen van mitigerende maatregelen niet kan worden voorkomen dat de verbodsbepalingen worden overtreden is een ontheffing noodzakelijk, maar kan alleen op grond van de volgende belangen worden afgegeven:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Een ontheffing kan mogelijk verleend worden, als door de maatregelen geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van Europees beschermde soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

➤ “Andere” nationaal beschermde soorten

Dit betreffen de overige soorten welke bescherming vanuit nationaal oogpunt behoeven. Op deze bijlage staan soorten uit de soortgroepen zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten. Het betreft een limitatieve lijst waarvoor het beschermingsregime van paragraaf 3.3 van de Wet Natuurbescherming van toepassing is. Het is hierbij verboden om soorten opzettelijk te doden of te vangen, dan wel hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Met betrekking tot de hierin opgenomen plantensoorten is het verboden om deze in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Het beschermingsregime voor deze 'nationaal' beschermde soorten is geïnspireerd op de Habitatrichtlijn, maar zijn in sommige opzichten minder streng. Zo zijn de hierboven genoemde verboden niet van toepassing op de bosmuis, huisspitsmuis of veldmuis, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. Tevens is het mogelijk om voor deze soorten een ontheffing of vrijstelling te verkrijgen in het kader van een ruimtelijke inrichting dan wel bestendig beheer en onderhoud. Ten aanzien van de ruimtelijke ordening en bestendig beheer is per provincie voor een aantal soorten een aparte vrijstellingslijst opgesteld. Het betreft veelal algemeen voorkomende soorten uit het beschermingsregime ‘andere’ beschermde soorten.

Bescherming houtopstanden

Voor het vellen van bomen buiten de bebouwde kom¹ in een houtopstand groter dan 10 are of een bomenrij van meer dan 20 bomen, dient dit vooraf te worden gemeld/aangevraagd. De initiatiefnemer is hierbij tevens verplicht om hetzelfde areaal te herplanten.

Ontheffing, vrijstelling of vergunning

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten of gebieden, is een vergunning, ontheffing of vrijstelling nodig. De verantwoording van de Wet Natuurbescherming ligt nagenoeg geheel bij de Provincies en voorziet in één rechtsdocument, waarmee zowel een vergunning als ontheffing kan worden verleend.

Voor locatie gebonden ingrepen die in de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) staan vermeld kan de ontheffings- en/of vergunningsaanvraag worden aangehaakt bij de omgevingsvergunning. De gemeente is het bevoegd gezag voor de

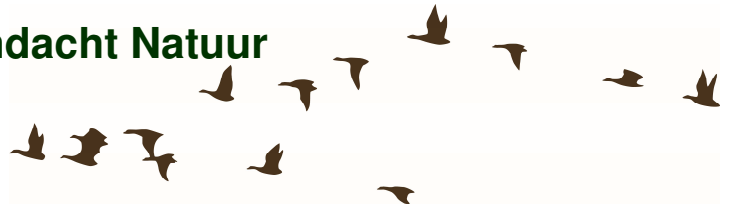
¹ De begrenzing van de bebouwde kom zoals vastgesteld door het college als “bebouwde kom Boswet”

aanvraag van een omgevingsvergunning. Bij de omgevingsvergunning vindt de natuurtoestemming plaats in de vorm van 'Verklaringen van geen bedenking' (Vvgb). De 'Verklaring van geen bedenkingen' wordt onder de Wet Natuurbescherming afgegeven door de provincie aan de gemeente. Als er geen Vvgb kan worden afgegeven door de provincie, kan de omgevingsvergunning niet verleend worden door de gemeente.

De eindverantwoordelijkheid voor de aan te leveren informatie ligt bij de aanvrager/initiatiefnemer. Gemeenten zijn als bevoegd gezag omgevingsvergunning er mede verantwoordelijk voor om te beoordelen of een aanvraag omgevingsvergunning compleet is.

Het is ook mogelijk om een aparte ontheffing soortenbescherming of vergunning gebiedsbescherming in het kader van de Wet Natuurbescherming aan te vragen bij de desbetreffende provincie (bevoegd gezag). Voor initiatieven die niet vallen binnen de activiteiten van een omgevingsvergunning is dit eveneens van toepassing.

2. Huidige situatie en methode

2.1 Gebieds- en planbeschrijving

Op de beoogde locatie van het restaurant is het huidige sportviscentrum het Plashuis aanwezig. Het Plashuis is gelegen aan de Noordse Dorpsweg 2 aan de rand van het buurtschap Noordse Dorp te Noorden. Het Plashuis bevindt zich tussen de Noordse Dorpsweg en de plas van de zogeheten Binnenpolder en is het eerste huis aan de zuidzijde van de weg (figuur 2). Het gebouw bestaat een vrij langgerekt pand met halverwege een zijvleugel naar het oosten. Aan de westzijde is eveneens een kleine uitbouw aanwezig. De gevel aan de wegzijde ligt direct aan de doorgaande weg. De muren van het pand zijn enkelwandig en rondom gepleisterd. Verder heeft het gebouw een rieten dak met verschillende dakkapellen met een houten betimmering. Aan de achterzijde bevindt zich een bar/restaurant met uitzicht over de plas. De bovenzijde van deze gevel is betimmerd en bevat een houten balkon. Verder zijn nog enkele houten bijgebouwen aanwezig, met een enkelwandige constructie. De bijgebouwen bevatten veelal een golfplaten of bitumen dak. Aan de kade achterop het terrein bevindt zich nog een klein bijgebouw met een rieten kap. Met uitzondering van een aantal plantenbakken en een tweetal bomen, is het terrein grotendeels voorzien van een halfverharding (grind) dan wel een tegelverharding. Rondom het terrein ligt een beschoeiing en fungeert als aanlegsteiger voor de bootjes ten behoeve van de bereikbaarheid van de visplaatsen in/aan de plas. Tevens ligt er achter het plashuis een smal eiland, welke onderdeel uitmaakt van het terrein van het sportviscentrum het Plashuis. Het eiland is middels een houten loopbrug verbonden met het terrein van het Sportviscentrum en vormt tevens een aanlegplaats voor de sportvisbootjes. Het eiland is rondom voorzien van een hardhouten beschoeiing en bevat een vaste (nacht) visstek bestaande uit een houten vlonder. Het verder eiland bestaat uit een intensief gemaaid grasmat (gazonbeheer) en bevat geen oever- of rietvegetatie. Verder staan er verspreid enkele solitaire bomen (ruwe berk en gewone es) en geknotte wilgen en elzen.

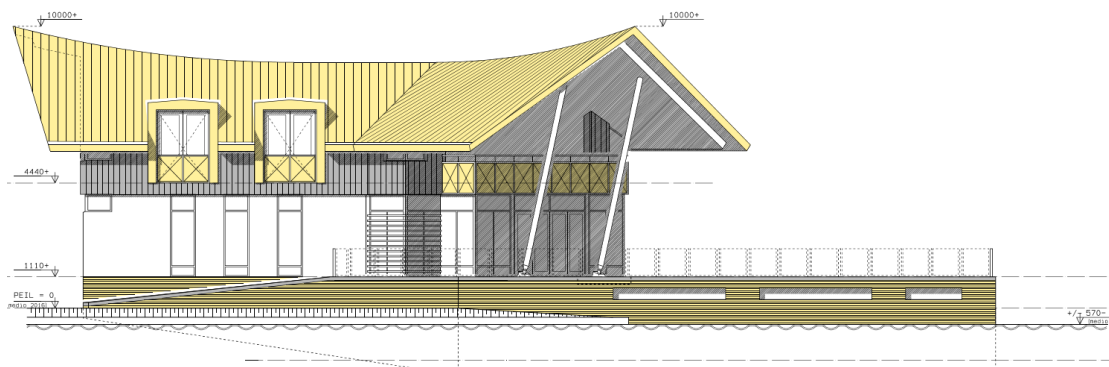

Figuur 2: Huidige situatie van Het Plashuis aan de Noordse Dorpsweg 2 te Noorden.

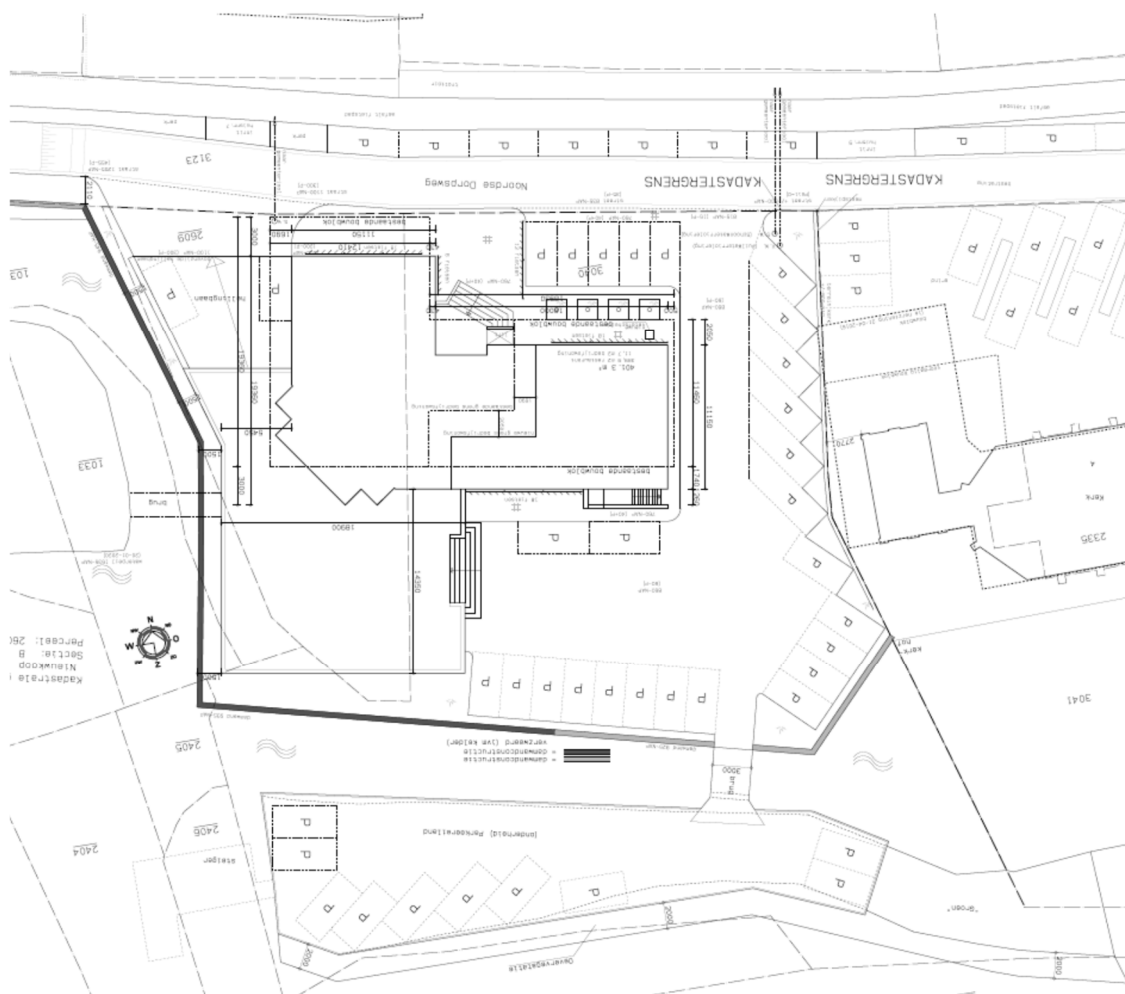

Het planvoornemen bestaat uit de bouw van een restaurant met bovenwoning op de vrijkomende locatie van het sportviscentrum (figuur 3 en 4). Met betrekking tot parkeer-gelegenheid, zullen de benodigde parkeerplaatsen worden gerealiseerd rondom het benodigde restaurant en zal een ondergrondse parkeerkelder worden gerealiseerd.

Voc

Figuur 3: Beoogd aanzicht van rechter zijgevel van het restaurant, gezien vanaf de plas.

Figuur 4: Plattegrond nieuwe situatie.

2.2 Ligging t.o.v. Natura 2000 gebieden, NNN en natuurverbindingen

Het projectgebied is gelegen aan het meest noordelijk deel van het Natura 2000 gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck (figuur 5), in het buurtschap Noordse Dorp. De projectlocatie ligt direct aan de plas van de Binnenpolder en ligt daarmee net buiten het Natura 2000 gebied De Nieuwkoopse Plassen en de Haeck. Het gebied van de Nieuwkoopse Plassen is tevens aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN), maar is iets ruimer begrenst dan het Natura 2000 gebied, waarmee het eiland en de watergang achter het Plashuis onderdeel uitmaken van de NNN grote wateren.

De Nieuwkoopse Plassen en de Haeck zijn restanten van het voormalige Hollandse kustvlakteveen. De Nieuwkoopse Plassen is een laagveenverlandingsgebied waarin, naast veenplassen met bijzondere watervegetaties, een grote oppervlakte overgangsveen en moerasheide is gevormd. Het is tevens het meest westelijk gelegen verlandingsgebied waarin nog lokaal goed ontwikkelde vegetaties van basenrijk overgangsveen te vinden zijn. Tevens is het een belangrijk broedgebied voor broedvogels van rietmoerassen zoals roerdomp, purperreiger, snor en rietzanger. Ook van enig belang als broedgebied voor enkele andere moeras- en watervogels (zwartkopmeeuw, zwarte stern).

Het Natura 2000-gebied bestaat uit grote veenplassen, mozaïeken van petgaten en legakkers en graslanden op veen. Het gebied ontleent zijn internationaal beschermde status aan de broedvogels van rietmoerassen (waaronder een grote populatie van de purperreiger), het rijk ontwikkelde onderwaterleven, de grote oppervlakte aan Veenmosrietland en Moerasheide, enkele trilveenrestanten en de nabijheid van een grote kolonie meerleermuizen, die hier foerageren. (Bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl>).

Figuur 5. Ligging van het beoogde projectgebied (rood kader) aan de rand van het Natura 2000 gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck

Aangezien de projectlocatie in gebruik is als sportviscentrum en is ingericht voor functioneel gebruik door recreanten (sportvissers) bevat de locatie geen elementen die de specifieke waarden van het Natura 2000 gebied versterken en heeft de locatie geen functie voor de daarin aanwezige kwalificerende habitattypen of kenmerkende soorten.

Tevens is de planlocatie niet gelegen in weidevogelleefgebied en is niet aangewezen als (onderdeel van) of als natuurverbinding.

2.3 Houtopstanden

Eventueel te verwijderen beplanting op de projectlocatie valt binnen de bebouwde kom (Boswet), waardoor van beschermde houtopstanden geen sprake is. Er is dan ook geen sprake van strijdigheden met betrekking tot het verwijderen van houtopstanden / bomen die onder de bescherming vallen van de Wet Natuurbescherming.

2.4 Methode

Op 9 mei 2017 en 22 januari 2021 heeft overdag een verkennend onderzoek plaatsgevonden aan de hierboven beschreven locatie. Het onderzoek heeft zich gericht op het voorkomen of mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten binnen of in de directe omgeving van de projectlocatie.

Tevens heeft in 2017 een vleermuisonderzoek plaatsgevonden. Het doel van het vleermuisonderzoek is om vast te stellen of het Plashuis wordt gebruikt als zomer- of paarverblijfplaatsen door vleermuizen en of de aanliggende plas bij het plangebied een functie heeft als vliegroute / foerageergebied voor o.a. de kwalificerende meervleermuis. Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisinventarisaties (Vleermuisvakberaad *NGB & Zoogdiervereniging, maart 2017*). Hiertoe zijn twee veldrondes uitgevoerd in de kraamperiode (15 mei tot 15 juli) en twee veldrondes in de baltsperiode (15 augustus tot 1 oktober), zie tabel 1.

Tabel 1. Weersomstandigheden en data veldonderzoek

Datum	Zonsondergang/ zonsopkomst	Start	einde	temperatuur	wind	bijzonderheden
22-05-'17	21:40 uur	21:25 uur	23:40 uur	19°C	geen	geen
27-06-'17	5:20 uur	3:20 uur	5:30 uur	13°C	weinig	geen
16-08-'17	21:03 uur	21:00 uur	23:30 uur	17°C	geen	geen
15-09-'17	19:55 uur	21:00 uur	23:15 uur	12°C	geen	Af en toe (mot)regen

Voor het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector (Pettersson D240X, eventueel in combinatie met een Pettersson D100). Hiermee kunnen de ultrasone geluiden, die vleermuizen tijdens het vliegen uitzenden, voor het menselijk gehoor hoorbaar gemaakt worden. Indien noodzakelijk, is gebruik gemaakt van opname-apparatuur. Bij twijfel is het geluid opgenomen en geanalyseerd in het hiervoor speciaal ontworpen computerprogramma Batsound. Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het 'Protocol voor vleermuisinventarisaties' dat maart 2017 is geactualiseerd en door DLG is goedgekeurd en wordt gehanteerd door het Netwerk Groene Bureaus (waarbij Bureau Aandacht Natuur is aangesloten) voor het uitvoeren van vleermuisonderzoek.

Verder is op basis van een literatuurstudie een effectenbeoordeling gemaakt en beoordeeld of beschermde soorten voor(kunnen)komen binnen het plangebied.

3. Resultaten soortbescherming

In de ochtend van 9 mei 2017 en 22 januari 2021 heeft een verkennend veldbezoek plaatsgevonden aan het projectgebied. Hierbij zijn, met uitzondering van enkele vogelsoorten, geen beschermde soorten aangetroffen.

3.1 Flora

Het terrein rondom het plashuis bestaat grotendeels uit een half-verharding van grind en bevat naast een aantal hagen, enkele solitaire bomen en een aantal plantenbakken geen geschikt groeiplaats voor (beschermde) plantensoorten. Aan de waterzijde van het erf is een houten oeverbeschoeiing aanwezig, waarbij eveneens geen (beschermde) plantensoorten zijn aangetroffen.

De muren van het plashuis zijn verder gepleisterd en bevatten geen (beschermde) muurplanten. Op de projectlocatie zijn dan ook geen vegetatietypen aanwezig, waarbij verwacht kan worden dat beschermde soorten voorkomen.

Aan de hand van huidige verspreidingsgegevens (*FLORON/NDFF, 2017*), zijn binnen de betreffende uurhokken (5x5km) waarnemingen bekend van de beschermde plantensoorten naaldenkervel en groenknolorchis. Het voorkomen van genoemde plantensoorten is gerelateerd aan zeer specifieke groeiplaatsomstandigheden. De Naaldenkervel is een soort van zeer extensief beheerde (wintergraan)akkers en ruderaal terreinen. Groenknolorchis komt in het gebied voor in het Natura 2000 gebied de Nieuwkoopse Plassen hoofdzakelijk voor in en aan de rand van veenmosrietland. Mogelijk geschikte groeiplaatsen voor genoemde soorten ontbreken op de projectlocatie. Met de voorgenomen activiteit wordt dan ook niet verwacht dat beschermde plantensoorten zullen verdwijnen.

3.2 Vogels

In de omgeving van de projectlocaties zijn enkele vogelsoorten zoals kokmeeuw, visdief, koolmees, winterkoning, merel en grote karekiet waargenomen. Met betrekking tot kokmeeuw en visdief is (2017) een kleine kolonie aanwezig op een eiland voor het plashuis en van grote karekiet (2017) is (territorium)zang waargenomen in een rietkraag ten westen van het plashuis. De andere genoemde soorten komen mogelijk als broedvogels voor in de aanwezige beplanting rondom het plashuis.

Op de projectlocatie zijn geen aanwijzingen gevonden die wijzen op de aanwezigheid van vogelsoorten met een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats. Op de locatie zijn geen (mogelijke) nestlocaties van roofvogels of uilen aangetroffen. Met betrekking tot eventueel gebouw bewonende jaarrond beschermde soorten zoals huismus of gierzwaluw, bevat het gebouw en bijgebouwen geen geschikte nestgelegenheid, aangezien dakpannen of andere toegankelijke nestruimten in het gebouw ontbreken.

3.3 Vleermuizen

Het Plashuis is door de aanwezigheid van een rieten dak en gepleisterde muren (zonder spouw) slechts beperkt geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. In verband met de aanwezigheid van een houten betimmering aan de gevel en bij dakkapellen kon een eventueel zomer- of paarverblijfplaats van vleermuizen als gewone of ruige dwergvleermuis niet geheel worden uitgesloten en heeft in 2017 een nader

onderzoek naar vleermuizen plaatsgevonden. De aanwezige bijgebouwen zijn door de enkelwandige constructie en type dakbedekking van golfplaten of plat dak niet geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Oude, hoge bomen (met boomholtes) ontbreken op de projectlocatie, waardoor er voor boombewonende vleermuissoorten geen vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Tevens heeft het nader onderzoek naar vleermuizen zich gericht op de mogelijke functie van het aanliggende plas als foerageergebied voor water- en/ of meervleermuis. De aanwezige begroeiing en waterelementen op of rondom het erf vormen verder geen lijnvormige structuren, waardoor niet wordt verwacht dat de locatie onderdeel zal zijn van een belangrijke vliegroute voor vleermuizen.

In en rondom het plangebied zijn in totaal vijf soorten vleermuizen waargenomen; gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en meervleermuis. Voor een volledig beeld van de vleermuiswaarnemingen in 2017 op de projectlocatie, zie bijlage 2. Met betrekking tot het Plashuis en/of bijgebouwen, zijn geen in- dan wel uitvliegende vleermuizen geconstateerd. Ook tijdens de paarperiode zijn geen paarverblijven aangetroffen in/aan de bebouwing binnen het plangebied.

Gedurende de kraamperiode zijn slechts enkele laatvliegers, rosse vleermuizen en gewone dwergvleermuizen foeragerend dan wel passerend aan of nabij het plangebied aangetroffen. Slechts enkele gewone dwergvleermuizen bleven enige tijd foeragerend rond de aanwezige boomkronen op en/of rond het terrein. Ook van laatvlieger zijn uitsluitend foeragerende dieren aangetroffen bij de open ruimtes langs de plas en het aanliggende eilandje. De waargenomen rosse vleermuizen betreffen uitsluitend enkele kortstondig foeragerende dan wel hoog boven het plangebied passerende dieren.

Gedurende de paarperiode zijn grotere aantallen foeragerende vleermuizen aangetroffen en is met name gewone dwergvleermuis het meest algemeen aanwezig. Tijdens de ronde van 16 augustus zijn nog enkele foeragerende/passerende laatvliegers en een rosse vleermuis waargenomen. Deze soorten waren tijdens de veldronde van 15 september afwezig. Tijdens deze laatste ronde zijn tussen de foeragerende gewone dwergvleermuizen tevens enkele ruige dwergvleermuis kortstondig waargenomen en is een meervleermuis aan de plas gehoord. Echter was de waarneming van meervleermuis

Figuur 6. Houten betimmering aan de gevel biedt geen invliegmogelijkheden voor vleermuizen (links) en mogelijke openingen bevatten oud vuil en spinrag (rechts) en worden niet gebruikt als verblijfplaats door vleermuizen.

kortstondig en is geen foerageergedrag boven de plas waargenomen. Van een belangrijk foerageergebied van water- en/of meervleermuis boven de plas nabij het Plashuis is dan ook geen sprake.

Tijdens het verkennend veldbezoek op 22 januari 2021 is Het Plashuis en bijgebouwen opnieuw beoordeeld ten aanzien van (mogelijke) verblijfplaatsen van vleermuizen. Aangezien de gevels zijn gepleisterd en de rieten kap en boeidelen goed aansluiten op de gevel, is het Plashuis nagenoeg niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Eventuele openingen zijn nogmaals goed nagelopen maar vertoonden veel spinrag en oud vuil, zie figuur 6. Aan de hand van de uitkomsten van het vleermuisonderzoek in 2017 en de uiterlijke kenmerken van het Plashuis, wordt niet verwacht dat met de voorgenomen herinrichting verblijfplaatsen van vleermuizen worden verstoord of zullen verdwijnen.

3.4 Overige (grondgebonden) zoogdieren

Op of rondom de projectlocatie zijn geen zoogdieren of sporen daarvan waargenomen. Naast het voorkomen van enkele algemeen voorkomende beschermde zoogdieren zoals huisspitsmuis en/of egel, wordt niet verwacht dat strikt beschermde zoogdiersoorten voorkomen op het erf van het Plashuis.

Op basis van de huidige verspreidingsgegevens is het voorkomen van de zwaardere beschermde (grondgebonden) zoogdieren bekend uit de omgeving van de Nieuwkoopse Plassen en betreft het voorkomen van otter, noordse woelmuis en waterspitsmuis. Genoemde soorten kunnen echter op basis van hun habitatvoorkeur worden uitgesloten van de projectlocatie. Het leefgebied van noordse woelmuis en waterspitsmuis bestaat veelal uit moeras, rietland en natte, kruidenrijke graslanden. Dergelijke biotopen ontbreken binnen de planlocatie. De otter is vrij recentelijk weer aanwezig in het Nieuwkoopse Plassen gebied. Het leefgebied van deze soort bestaat uit een uitgestrekt plassen en moerasgebied met extensieve hooilanden en rietlanden. Aangezien het Plashuis is gelegen in het bebouwingslint van het buurtschap Noordse Dorp en belangrijke biotooptypen van het leefgebied van deze soorten op de locatie ontbreken, kan er vanuit worden gegaan dat het Plashuis en bijbehorend erf geen onderdeel uitmaakt van het leefgebied.

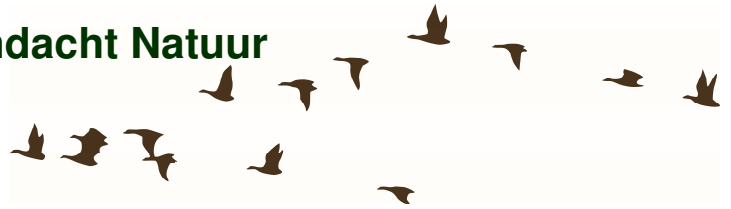
3.5 Amfibieën

Van de soortgroep amfibieën zijn geen dieren aangetroffen op de projectlocatie zelf. Tijdens de vleermuisronde van 22 mei 2017 is in de achterliggende Polder Zevenhoven (Noordse Buurt) kooractiviteit van rugstreeppad waargenomen. Verder is het mogelijk dat rond het Plashuis enkele algemeen voorkomende amfibieën zoals meerkikker, gewone pad en bruine kikker aanwezig zijn. Naast rugstreeppad is tevens het voorkomen van de zwaardere beschermde soort heikikker bekend uit de omgeving van de projectlocatie (*Creemers en van Delft, 2009 en telmee.nl*). Aangezien de projectlocatie voornamelijk bestaat uit bebouwing en een half verharding van grind, ontbreekt geschikt leefgebied voor genoemde soorten op de projectlocatie. Het eiland aan de zuidzijde van het plashuis bestaat verder uit gazon en enkele (geknotte) bomen, waardoor ook hier geschikt leefgebied ontbreekt. Van geschikte voortplantingswateren rond het plashuis is eveneens geen sprake. De onderhavige waterelementen betreffen vaarwater (afvaart en aanmeren vissersbootjes) met een steile oeverbeschoeiing (stalen damwand of een houten beschoeiing), waarmee de planlocatie geen functie heeft voor genoemde zwaar beschermde amfibieën.

3.6 Overige beschermde soorten

Tijdens het veldbezoek zijn geen andere beschermde diersoorten dan hierboven genoemd aangetroffen. Andere beschermde soorten (vissen, reptielen, libellen, kevers en andere ongewervelde) worden op grond van de huidige verspreidingsgegevens en habitatvoorkeuren niet verwacht op de beoogde projectlocatie.

4. Toetsing gebiedsbescherming

4.1 Verstorings- en verslechteringstoets Natura 2000 gebied

In deze paragraaf wordt onderzocht of de voorgenomen werkzaamheden een negatief effect (kunnen) hebben op het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck.. Op deze vraag zijn drie antwoorden mogelijk:

- Er is zeker geen negatief effect te verwachten.
- Er is een mogelijk negatief effect, maar zeker geen significant negatief effect te verwachten.
- Er is kans op een significant negatief effect.

Met betrekking tot dit project worden de gevolgen van het beoogde festival getoetst op de instandhoudingsdoelstelling van het Natura 2000 gebied en aan het Natura 2000-beheerplan Nieuwkoopse Plassen & de Haeck (*Ministerie van Infrastructuur en Milieu, juli 2016*). De beoordeling van de activiteiten vindt plaats in drie stappen:

1. Bepalen of de voorgenomen activiteiten “nieuw” zijn.
2. Bepalen wat de mogelijke effecten kunnen zijn.
3. Bepalen of de kans bestaat dat de gevolgen kunnen leiden tot verslechtering van de kwaliteit van de aangewezen waarden.

Nieuwe activiteit

In de Natuurbeschermingswet is er sprake van “nieuw” indien de activiteiten nog niet in precies dezelfde vorm (dus zonder verandering van gegevens) eerder beoordeeld zijn. De bouw van een restaurant op de locatie van het Plashuis in Noordse Dorp is niet eerder getoetst en wordt als een “nieuwe activiteit” beschouwd.

Figuur 7. Habitattypenkaart (bron: aerius.nl; 2021)

Instandhoudingsdoelstellingen

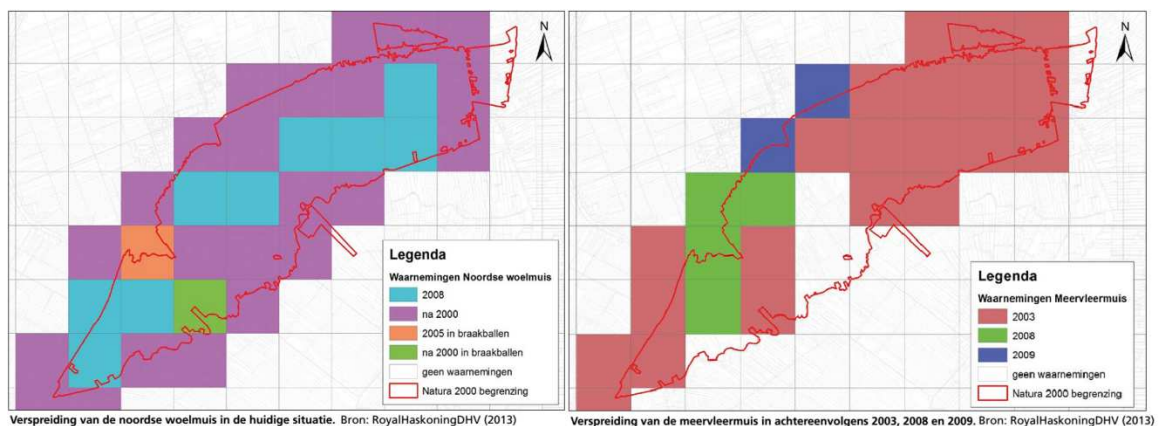
Voor het Natura 2000 gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck hebben de instandhoudingsdoelstellingen betrekking op 9 habitattypen, 8 habitatsoorten, 6 broedvogelsoorten en 4 niet-broedvogelsoorten (bijlage 3). De projectlocatie is gelegen aan de rand van de Binnenpolder, gesitueerd aan de westzijde van Noordse dorp te Noorden. Hieronder worden de ecologische betekenis voor het Natura 2000 gebied verder toegelicht.

➤ Habitattypen

Met betrekking tot de kwalificerende habitattypen kan worden geconstateerd dat er in de omgeving van het Plashuis geen kwalificerend habitatype voorkomen, zie figuur 7. De dichtstbijzijnde kwalificerende habitatype betreft Veenmosrietland (H7140B) en ligt op circa 390 meter van de projectlocatie.

➤ Habitatsoorten

Van de kwalificerende habitatsoorten zijn er vier soorten te verwachten in de Binnenpolder, dit betreffen noordse woelmuis, meervleermuis, bittervoorn en kleine modderkruiper. Met betrekking tot noordse woelmuis is deze soort na 2000 vastgesteld binnen het kilometerhok van de projectlocatie (figuur 7). Geschikt biotoop voor deze soort wordt gevormd door de rietlanden, ruigtes en (kruidenrijk) grasland (*juni 2015, Provincie Zuid-Holland*). Op de beoogde projectlocatie ontbreekt echter geschikt leefgebied voor de soort aangezien ruigtes, riet- en moerasland ontbreekt.

Figuur 8. Verspreidingskaart noordse woelmuis en meervleermuis in de Nieuwkoopse Plassen

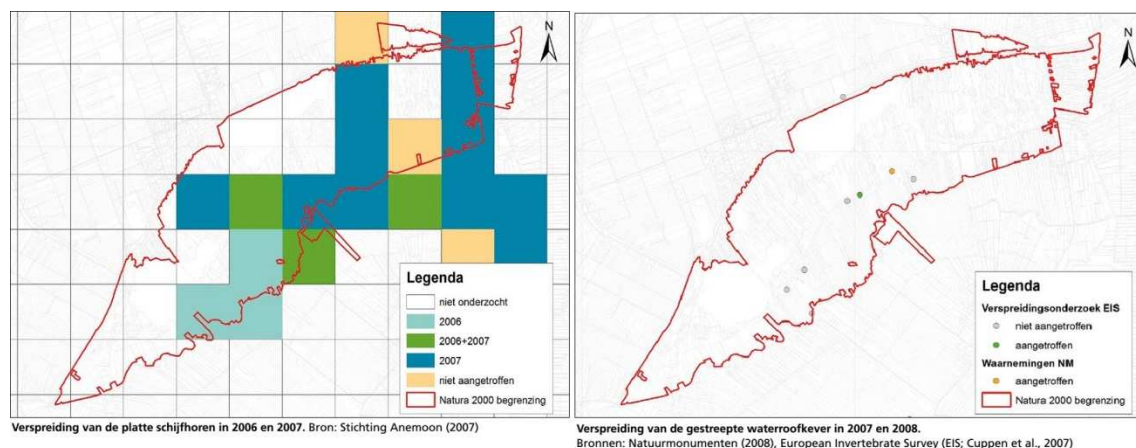
Met betrekking tot meervleermuis zijn er binnen het projectgebied in 2003 waarnemingen gedaan van deze soort (figuur 7). Meervleermuis is een gebouw bewonende soort, welke foerageert boven grote wateroppervlaktes. In de Nieuwkoopse Plassen en De Haeck zijn de meeste meervleermuizen signaleerd boven het plassen- en moerasgebied. De Nieuwkoopse Plassen vormen een belangrijk jachtgebied voor kraamkolonies van de meervleermuis die op enkele kilometers afstand liggen. Aan de hand van het vleermuisonderzoek in 2017, zoals beschreven in paragraaf 3.3 is de plas van de Binnenpolder nabij het plashuis van beperkte mate van belang voor meervleermuis.

Met betrekking tot de verspreiding van kleine modderkruiper en bittervoorn binnen het Natura 2000 gebied de Nieuwkoopse Plassen en de Haeck zijn er weinig gegevens beschikbaar. Echter blijkt uit de verspreidingsatlas dat deze soort in alle uurhokken voorkomt (*temee.nl* en *www.zuid-holland.vissenatlas.nl* (2017)). Er kan dan ook worden

uitgegaan dat beide soorten in de Binnepolder voorkomen, aangezien de aanwezige wateren geschikt biotoop vormen voor deze soorten.

Van de soorten zeggekorfslak, gestreepte waterroofkever, groenknolorchis en platte schijfhoren is niet bekend dat zij voorkomen in de Binnepolder. In de Nieuwkoopse Plassen en De Haeck bevindt zich één populatie zeggekorfslakken. De populatie is vitaal en bestaat vrijwel zeker uit enkele honderden dieren. De slakken leven in een verland petgat in 't Ondiepe, het meest zuidelijke deel van het plassengebied (*juni 2015, Provincie Zuid-Holland*). Gestreepte waterroofkever is in 2003 opnieuw aangetroffen in een klein gebied in het centrale deel van de Nieuwkoopse Plassen (figuur 8). Groeiplaatsen van groenknolorchissen zijn voornamelijk bekend uit het oostelijk deel van het plassen- en moerasgebied en op een aantal percelen in De Haeck (*juni 2015, Provincie Zuid-Holland*). In de Binnepolder zijn dan ook geen groeiplaatsen van deze soort bekend. Met betrekking tot platte schijfhoren vormen de Nieuwkoopse Plassen een belangrijk leefgebied. De waterslak komt in het gebied over een groot oppervlakte verspreid voor. Echter is de soort tijdens de onderzoeken in 2006 en 2007 niet aangetroffen in de Binnepolder (figuur 8)

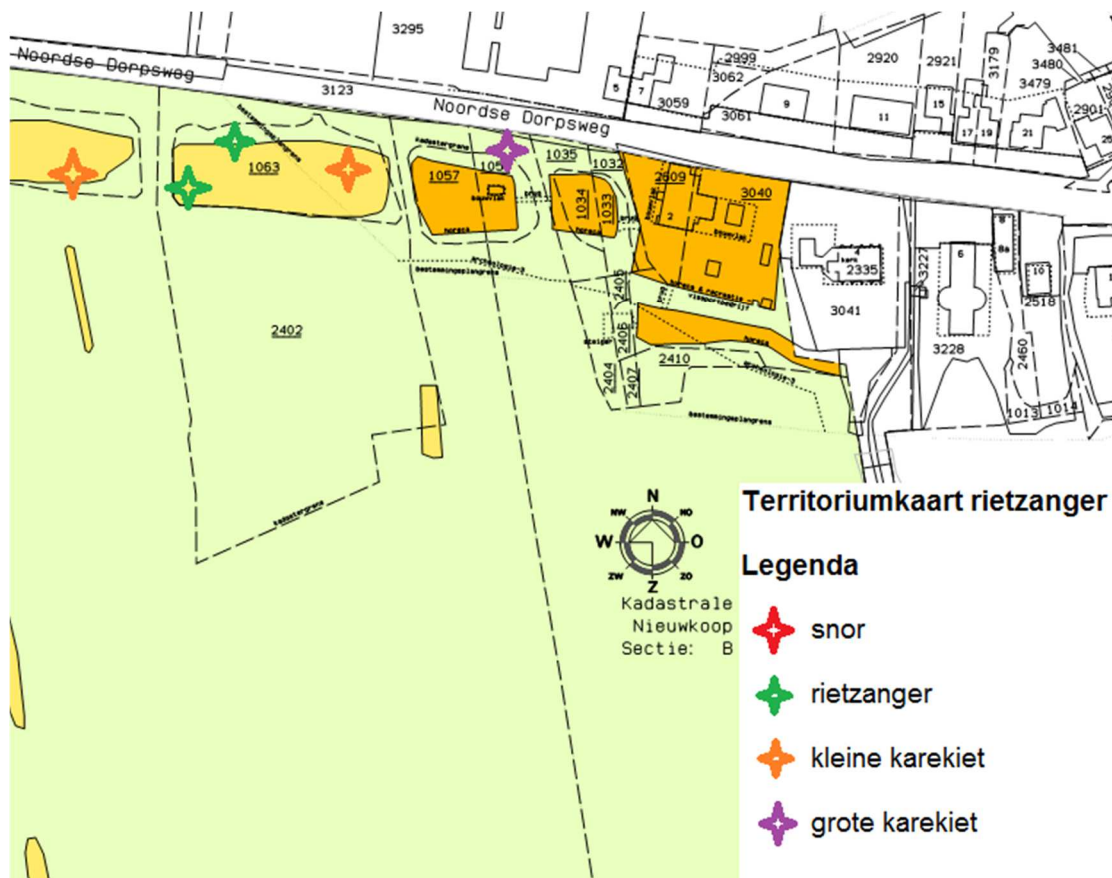
Figuur 9. Verspreidingskaarten platte schijfhoren en gestreepte waterroofkever in de Nieuwkoopse Plassen

Broedvogelsoorten

Met betrekking tot de kwalificerende broedvogelsoorten ontbreekt binnen het plangebied geschikt leefgebied zoals moerasvegetaties, rietvelden en rietkragen en rietruigten. In 2015 heeft onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van rietzanger en snor (*Bureau Aandacht Natuur, 10 oktober 2016*) in de Binnepolder. Aan de hand van dit broedvogelonderzoek is naar voren gekomen dat beide vogelrichtlijnsoorten niet voorkomen binnen het plangebied. Het dichtsbijzijnde territorium van rietzanger ligt op 130 meter van het Plashuis, zie figuur 10). Van snor is 1 territorium vastgesteld in de binnepolder en bevond zich op het westelijk deel van de Binnepolder. Tevens is met het broedvogelonderzoek in 2015 een territorium van grote karekiet aangetroffen nabij het Plashuis. Deze is tevens tijdens het veldbezoek op 9 mei 2017 vastgesteld.

Ten zuidwesten van het plangebied is verder een kleine broedkolonie kokmeeuw aanwezig op het eilandje gesitueerd op 85 meter van de projectlocatie. De aanwezigheid van zwartkopmeeuwen is hier in 2017 niet vastgesteld.

Broedgevallen- of territoria van de andere kwalificerende broedvogelsoorten, roerdomp, purperreiger en zwarte stern, zijn vanwege het ontbreken van geschikt biotoop en voldoende rust in het gebied, niet aanwezig.

Figuur 10. Resultaten broedvogelinventarisatie 2015

Niet- broedvogelsoorten

Aangaande de kwalificerende niet-broedvogelsoorten heeft de Binnenpolder nagenoeg geen functie. Voor een slaapplek van grote zilverreiger is er teveel onrust rondom het gebied, door de aanwezige bebouwing en verkeer. Kogans en smient hebben veelal hun slaapplek in het plassen gebied en foerageren op de graslanden in en rondom de Nieuwkoopse Plassen. Ook krakeenden foerageren en rusten in grote aantallen op de plassen in het Natura 2000 gebied. De plas in de Binnenpolder is echter een vrij kleine plas en door zijn ligging te verstoringgevoelig om grote groepen koganzes, smienten en krakeenden voldoende rust te bieden. Uiteraard kan worden verwacht dat er geregeld smienten en krakeenden op de plas te vinden zijn. De omliggende rietpercelen zijn voor deze soorten geen onderdeel van het leefgebied.

Mogelijke effecten van de werkzaamheden

De projectlocatie is niet gelegen in het Natura 2000 gebied, waardoor er van een directe verstoring zoals oppervlakte verlies geen sprake is. Tevens bevindt de locatie zich niet tussen verschillende delen van het Natura 2000 gebied, langs een natuurverbinding of bij de complementerende natuurgebieden aangewezen als NNN, waardoor ook van versnippering geen sprake is. De toetsing heeft dan ook met name betrekking op de externe werking van het beoogde restaurant op het aangewezen Natura 2000 gebied. Voor de effecten bepaling van de beoogde ontwikkeling op het Natura 2000 gebied, zal er worden getoetst aan de hand van de verstoringfactoren genoemd in tabel 1.

Tabel 1. Verstoringsfactoren per habitattypen (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/> - (Ministerie van Economische Zaken)

Storingsfactor	Bewuste verandering soortensamenstelling																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Kranswierwateren	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Vochtige heiden	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	n.v.t.	...	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Blauwgraslanden	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Ruigten en zomen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Overgangs- en trilvenen	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
*Galigaanmoerassen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
*Hoogveenbossen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
*Noordse woelmuis	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	...	zeer gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.	zeer gevoelig	...	...	...	...	...	gevoelig	...	zeer gevoelig
Bittervoorn	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig
Gestreepte waterroofkever	zeer gevoelig	zeer gevoelig	...	...	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Groenknolorchis	...	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	zeer gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	n.v.t.	gevoelig
Kleine modderkruiper	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig
Meervleermuis	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig
Platte schijfhoren	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Zeggekorfslak	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig
Grote Zilverreiger (niet-broedvogel)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig
Kolgans (niet-broedvogel)	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig
Krakeend (niet-broedvogel)	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Purperreiger (broedvogel)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig
Rietzanger (broedvogel)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig
Roerdomp (broedvogel)	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig
Smient (niet-broedvogel)	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Snor (broedvogel)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig
Zwarte Stern (broedvogel)	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig	...	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	gevoelig
Zwartkopmeeuw (broedvogel)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	gevoelig	...	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig

➤ Verzuring en vermesting door stikstof uit de lucht

Op circa 390 meter van de projectlocatie bevinden zich in de Binnenspolder habitattypen aangewezen als veenmosrietland, welke gevoelig zijn voor stikstofdepositie. Zowel in de sloop- en aanlegfase als de gebruiksfase is dan ook een toename van de stikstofemissie te verwachten. Middels een Aeries-berekening voor zowel de aanleg- als gebruiksfase (van Empel milieu advies, 17 december 2020) is de beoogde situatie voor het restaurant doorgerekend. Hieruit blijkt dat er met de aanlegfase sprake is van een geringe overschrijding van de drempelwaarde van 0,00 mol/ha/jr. Aangezien in de huidige situatie er reeds sprake is van bedrijvigheid, huidige exploitatie van Het Plashuis, heeft een verschilberekening plaatsgevonden (intern salderen). Hieruit blijkt dat nabij gelegen Natura 2000 gebieden geen overschrijding verkrijgen door de (extra) stikstofdepositie van het planvoornemen. Aan de hand van de gehanteerde verschilberekening zijn er binnen Natura 2000 gebieden geen rekenresultaten hoger van de 0,00 mol/ha/j.

➤ Waterhuishouding

Ten behoeve van de realisatie van een nieuw restaurant aan de Noordse Dorpsweg te Noorden worden geen maatregelen genomen die een (blijvende) peilverlaging tot gevolg zullen hebben. Met betrekking tot de waterhuishouding zal echter (bron)bemaling moeten plaatsvinden voor de realisatie van de parkeerkelder onder het restaurant. Het vrijkomende water zal hierbij in het bestaande oppervlaktewater (terug) worden geloosd. Een bronbemaling op de locatie, zal vooral zijn gericht op de directe omgeving van de parkeerkelder en geen merkbaar peilverschil geven in de aanliggende Binnenspolder. Daarbij wordt vrijkomend water teruggebracht in het oppervlakte water. Deze tijdelijk ingreep in de waterhuishouding zal dan ook niet leiden tot een blijvend significant negatief effect op de (grond)waterstand in het gebied.

De beoogde locatie ligt tevens aan de rand van het Natura 2000 gebied op een scheiding van twee peilvakken. Aan de Noordzijde van de Noordse Dorpsweg is een veel lager peil aanwezig dan dat in het plassengebied. Door toedoen van dit peilverschil is er reeds lekkage van het waterpeil aanwezig uit het Natura 2000 gebied. De plas betreft verder stilstaand water, welke in verbinding staat met het verdere plassengebied. Het aanbrengen van een parkeergarage van 690 m² direct aan de zuidzijde van deze peilscheiding zal dan ook geen effect hebben met betrekking tot verzoeting, verzilting, verdroging, vernatting en verandering in de stroomsnelheid in het gebied.

➤ Verandering overstromingsfrequentie of dynamiek substraat

De voorgestane plannen hebben geen wijziging tot gevolg met betrekking tot de overstromingsfrequenties of de dynamiek van het substraat. Het waterbeheer in de Binnenspolder zal niet veranderen ten opzichte de huidige situatie.

De werkzaamheden aan het water kunnen mogelijk leiden tot vertroebeling van het water door bodemberoering. Hierbij is tijdelijk sprake van een lokale bodemberoering en vertroebeling van het oppervlakte water. Echter wordt met de werkzaamheden het bodemsubstraat niet vastgelegd of blijvend verstoord. De werkzaamheden zullen dan ook geen wijziging tot gevolg hebben op de aanwezige dynamiek binnen het watersysteem. Een (significant) negatief effect van de voorgenomen plannen op de verandering van de overstromingsfrequentie of de dynamiek van het substraat is dan ook niet aan de orde.

➤ Verontreiniging

Met de nieuwbouw van het beoogde restaurant en de bovenwoning, zal verontreiniging van bodem en (grond)water worden voorkomen. Voor de beoogde ontwikkeling wordt aan de rand van het plassengebied gebouwd. De aannemer zal aan extra bouwvoorschriften moeten voldoen om verontreiniging te voorkomen. Ook het opruimen van bouwafval zal frequent (moeten) plaatsvinden, zodat dit niet in het oppervlaktewater van de Binnenspolder terecht komt.

Voor de bouwwerkzaamheden zal tevens “schoon” zand worden aangevoerd, ten behoeve van de draagkracht van de te realiseren bebouwing. Het aan te voeren zand zal een schone grondverklaring hebben. Ook andere gebiedsvreemde grond zal aan de huidige eisen van schone grond voldoen. Aangezien de bestaande ondergrond (veen) van zichzelf al vrij rijk is aan nutriënten, wordt uitspoeling van (extra) nutriënten door het aanbrengen van gebiedsvreemd zand of grond niet verwacht. Bouwgrond bestaat veelal uit een meer draagkrachtige grondsoort (zand), welke vrij voedselarm is, waardoor uitspoeling van nutriënten niet aan de orde is.

Tevens zal voor de realisatie van een parkeerkelder (bron) bemaling worden toegepast, waarbij het vrijkomende (grond) water zal worden geloosd in het oppervlakte water. Ook hierbij dient te worden nagegaan of er sprake is van vervuilde grondwater en of dit geloosd kan worden op het oppervlakte water.

Verder zal het nieuwe restaurant worden voorzien van een parkeerterrein en - kelder voor bezoekers. Het terrein is middels een stalen damwandconstructie van het Natura 2000 gebied gescheiden en ook het parkeerterrein op het eiland wordt onderheid zodat wordt voorkomen dat eventueel lekkende olie/brandstof in het (grond)water terecht komt. Effecten door verontreiniging worden dan ook niet verwacht.

➤ *Verstoring door licht, geluid en trillingen*

Verstoring door licht, geluid en trillingen kan met name tijdens de bouwwerkzaamheden van het nieuwe restaurant worden verwacht. De ondergrond van de beoogde locatie is onvoldoende draagkrachtig, waardoor heiwerkzaamheden noodzakelijk zijn. Verder zullen verschillende verkeersbewegingen en bouwwerkzaamheden zorgen voor verstoring door licht, geluid en trillingen.

Van de in de Binnenspolder voorkomende kwalificerende soorten en habitattypen kunnen de effecten uitsluitend van toepassing zijn op de vogel- en habitatrichtlijnsoorten bittervoorn, kleine modderkruiper (geluid en trillingen), meervleermuis (verlichting) en de broedvogels snor en rietzanger (licht en geluid). Met betrekking tot de habitatrichtlijnsoort noordse woelmuis is niet bekend of deze gevoelig is voor dergelijke verstoringbronnen en bij habitattypen is deze vorm van verstoring niet van toepassing (zie tabel 1).

De verstoring van licht zal worden beperkt door in de gevoelige (voortplantings- en broed) periode geen nachtelijke werkzaamheden uit te voeren. Verstoring door licht tijdens de bouwwerkzaamheden kunnen mogelijk betrekking hebben op de (aangewezen) broedvogelsoorten rietzanger en snor en de habitatsoort meervleermuis. De aangewezen niet-broedvogelsoorten maken slechts beperkt gebruik van de Binnenspolder, vanwege de reeds aanwezige verstoring rondom het gebied in de vorm van verkeer, woningen, straatverlichting en kassen (verlichting). De Binnenspolder is dan ook niet van heel groot belang voor overwinterende vogels (smient en kolgans). Daarbij is voor deze groep vogels voldoende alternatief voor handen, zoals het verdere plassegebied ten zuiden van Noorden. Door werkheden met felle verlichting (bouwlampen) te voorkomen, en indien noodzakelijk deze alleen buiten de gevoelige periode van de voortplanting van zowel vogels als andere diersoorten plaats te laten vinden, wordt een significant negatief effect op het Natura 2000 gebied uitgesloten.

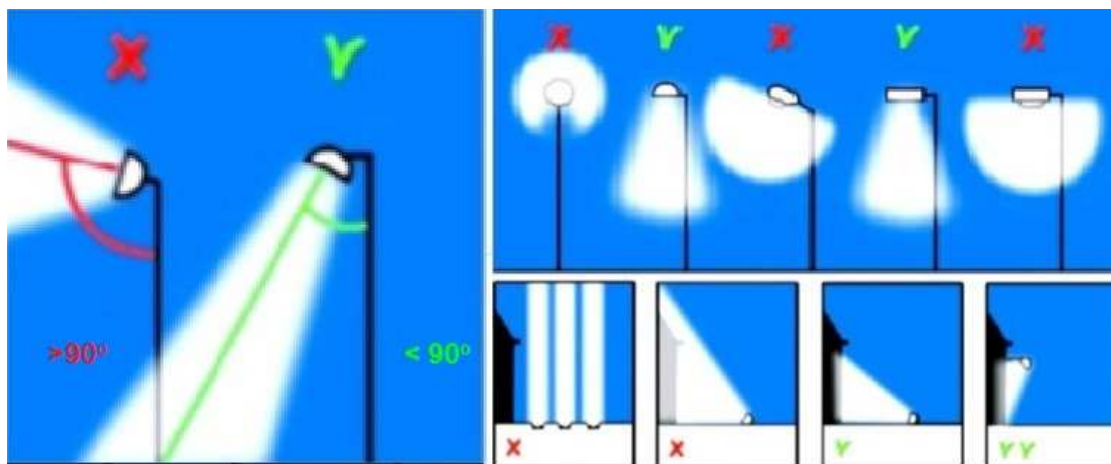
Met betrekking tot de verstoring door geluid en trillingen zijn met name hei- en transportwerkzaamheden met zwaar verkeer (dumpers en graafmachines) een versturende factor. Met uitzondering van kleine modderkruiper en bittervoorn komen er in de directe omgeving van het plangebied geen kwalificerende habitat- en vogelrichtlijnsoorten voor die gevoelig zijn voor genoemde aspecten. Aangezien de omgeving van het Plashuis reeds in gebruik is als sportviscentrum, waarvandaan bootjes heen en weer varen, wordt niet verwacht dat de directe omgeving van het Plashuis van groot belang is voor de soorten bittervoorn en kleine modderkruiper. De Binnenspolder is tevens niet van groot belang voor overwinterende vogels (smient en kolgans) en is voor deze groep van

vogels voldoende alternatief voor handen, zoals het verdere plassegebied ten zuiden van Noorden. De heiwerkzaamheden en het bouwrijp maken van het terrein betreffen slechts tijdelijke activiteiten, welke niet structureel gedurende een bepaalde periode plaatsvinden. Ook met het gebruik van het nieuwe restaurant is het mogelijk dat verstoring door licht, geluid en trillingen plaatsvindt. Trillingen en geluid zullen voornamelijk worden veroorzaakt door de verkeersbewegingen van en naar de projectlocatie. Deze verkeersbewegingen zullen veelal opgaan in de reeds bestaande verkeersbewegingen aan de Noordse dorpsweg. Daarbij zal het restaurant worden voorzien van een buitenterras en parkeerplaatsen aan de zijde van de Binnenpolder. Tijdens mooie zomerdagen en -avonden is verstoring door geluid afkomstig van bezoekers te verwachten. Daar het terras grenst aan open water is voortplantings- en broedgebied van kwalificerende habitat- en vogelsoorten niet aanwezig in de directe omgeving van het terras. Van de kwalificerende broedvogelsoorten zijn uitsluitend snor en rietzanger aanwezig in de Binnenpolder. Nestlocaties van deze soorten bevinden zich veelal in wat bredere rietkragen en zijn niet aanwezig in de (directe) omgeving van het projecttracé. Aan de hand van een broedvogelinventarisatie (*Bureau Aandacht Natuur, 10 oktober 2016*) bevindt het dichtstbijzijnde territorium van rietzanger zich op ca. 140 meter van de projectlocatie, zie figuur 10. De instandhoudingsdoelstelling voor de rietzanger hebben betrekking op het behoud van de omvang en de kwaliteit van het leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 680 paren. Het huidige aantal broedparen ligt op dit moment hoger dan de instandhoudingsdoelstelling (*provincie Zuid-Holland, juni 2015*) en wordt geschat op ca. 800 tot 900 exemplaren.

Ten aanzien van de broedlocatie van snor worden geen effecten verwacht, aangezien het waargenomen territorium zich buiten de invloedsferen van de beoogde activiteiten bevindt. De soort is matig gevoelig voor verstoring van (water)recreatie, maar effecten op soortniveau kan niet eenduidig worden aangetoond (*Krijgsveld e.a., 23 december 2008*). Gezien de ruime afstand en de hiervoor beschreven feiten omtrent de instandhoudingsdoelstelling van rietzanger, heeft de voorgenen activiteit dan ook geen effect op het voorkomen van kwalificerende broedvogelsoorten.

Verstoring door licht en geluid kan plaatsvinden door het aan- en afrijden van het verkeer op het terrein. Door een deel van de parkeergelegenheid ondergronds te situeren, wordt een deel van het af- en aan rijdend verkeer afgeschermd. De parkeergelegenheid bovengronds dient echter zo worden ingekleed, dat de plas voldoende wordt afgeschermd. Dit kan met behulp van beplanting en indien noodzakelijk een schutting of muurtje. Hierdoor wordt voorkomen dat autolichten over het Natura 2000 gebied heen schijnen. In verband met het voorkomen van (meer)vleermuizen is tevens overeengekomen dat er op het terras en rond het restaurant gebruik zal worden gemaakt van de in figuur 10 met het

Figuur 11. Gunstige en ongunstige toepassingen van verlichting voor o.a. vleermuizen

groene vinkje aangegeven type armaturen. Indien dit in combinatie met vleermuis-vriendelijke verlichting (amberkleurige led-verlichting) (www.zoogdiervereniging.nl) wordt uitgevoerd, kan een negatief effect op (meer)vleermuizen geheel worden uitgesloten. De toekomstige armaturen op het terrein worden tevens opgeleverd met een nog nader te bepalen dim-tijd schakelscenario. Eventuele buitenverlichting aan het nieuw te bouwen restaurant dient aan deze voorwaarden te voldoen, zodat negatieve effecten op het Natura 2000 gebied worden voorkomen. Aan de hand van deze voorwaarden kan worden geconcludeerd dat ook een significant negatief effect van verlichting op/in het Natura 2000 gebied niet aan de orde is.

➤ *Optische verstoring en mechanische effecten*

Met name tijdens de bouw als is er sprake van verstoring door mechanische effecten en optische verstoring van het Natura 2000 gebied. Tijdens de bouw gaat het hierbij vooral om de aanwezigheid (graaf)machines, hijskranen, werkverkeer, werknemers en bijbehorende bouwactiviteiten.

Het nieuwe restaurant komt op de plaats van het bestaande Plashuis. Met betrekking tot de oude locatie zal de bebouwing iets dichterbij de grens van het Natura 2000 gebied zijn gelegen. Door exploitatie van het te realiseren restaurant en nieuwe woning, zullen tevens meer menselijke activiteiten en verkeersbewegingen aanwezig zijn aan de rand van het Natura 2000 gebied. Genoemde activiteiten zullen dan ook leiden tot (meer) optische verstoring en verstoring door mechanische effecten. Met uitzondering van kleine modderkruiper en bittervoorn komen er in de directe omgeving van het plangebied geen kwalificerende habitat- en vogelrichtlijnsoorten voor die gevoelig zijn voor genoemde aspecten. Aangezien de omgeving van het Plashuis reeds in gebruik is als sportviscentrum, waarvandaan bootjes heen en weer varen, wordt niet verwacht dat de directe omgeving van het Plashuis van groot belang is voor de soorten bittervoorn en kleine modderkruiper. De bouwwerkzaamheden zijn van tijdelijke aard, waarmee de mechanische effecten en optische verstoring zich beperken tot de uitvoeringsduur van het project. De duur van het project is in dit stadium van het planproces nog onduidelijk.

Na realisatie is het bestaande Plashuis vervangen door een hoger en groter gebouw. Door de aanwezigheid van een parkeerkelder, zal de begane grond circa 1,5 meter boven het huidige niveau komen te liggen. Echter krijgt het gebouw een traditionele uitstraling met een zadeldak op de eerste verdieping. In verband met de parkeerkelder en de huidige bouweisen, zal de nokhoogte op 10 meter boven het maaiveld uitkomen. Van een uitzonderlijk hoog gebouw of een uitzonderlijk kleurstelling, die tot ver in de omtrek zichtbaar zijn, is geen sprake. Tevens valt de nieuwbouw binnen de bestaande bebouwde kom van Noordse Dorp, waarmee het uiterlijk van het aanzicht veranderd, maar niet de visuele aspecten van de plas zal aantasten.

Met betrekking tot meervleermuis zal de optische verstoring door de voorgestane nieuwbouw worden beperkt door gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting (zie de paragraaf verstoring licht, geluid en trillingen). De optische verstoring aangaande kleine modderkruiper en bittervoorn hebben uitsluitend betrekking op ingrepen aan het oppervlakte water. Aangaande het restaurant zal een effect vooral te maken hebben met de realisatie van de ondergrondse parkeergarage. In de huidige situatie is reeds een stalen damwand langs de oeverlijn aanwezig en wordt de locatie gebruikt als aanlegplaats voor visbootjes. Door het huidige gebruik, wordt niet verwacht dat de huidige oeverzone een belangrijk onderdeel uitmaakt als leefgebied van kleine modderkruiper en bittervoorn. Een significant negatief effect door optische verstoring of mechanische effecten ten aanzien van kleine modderkruiper, bittervoorn en meervleermuis is dan ook niet aan de orde.

➤ *Verandering populatiedynamiek of soortensamenstelling*

Met de realisatie van een nieuw restaurant aan de Noordse Dorpsweg 2 kan er vanuit worden gegaan dat er geen (significant) negatief effect optreedt in de soortensamenstelling

of dat er een verandering in de populatiedynamiek optreedt. De ontwikkeling vindt voornamelijk plaats aan de rand van het Natura 2000 gebied, waarbij (deel)populaties van beschermde soorten niet van elkaar worden gescheiden. Daarbij vormt de projectlocatie in de huidige situatie geen geschikt leefgebied voor de in het gebied aanwezige kwalificerende vogel- en habitatrictlijnsoorten.

Mogelijke gevolgen van cumulatie

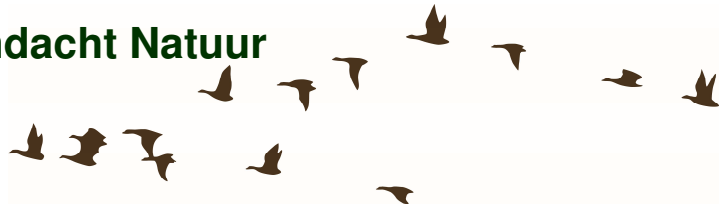
In dit stadium van de planontwikkeling is nog niet duidelijk in welke periode de uitvoering zal plaatsvinden en welke fasering hierin wordt aangebracht. Zodra meer bekend is over de uitvoering zal in overleg met het bevoegd gezag (provincie Zuid-Holland) worden gekeken naar eventuele cumulatie van projecten en hoe deze kunnen worden tegengegaan.

4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Ondanks dat de planlocatie niet is gelegen in het Natura 2000 gebied, is een deel van het plangebied aangewezen als onderdeel van het NNN als waternatuurgebied, zie figuur 12. Het betreffende deel dat is aangewezen als NNN bevat het beheertype N04.02 Zoete plas. Het beheertype Zoete plas omvat waterlichamen, breder dan 4 m en dieper dan 20 cm (gemiddelde waterdiepte) van stilstaande, of zeer langzaam stromende wateren, met fonteinkruiden, zannichellia, waterlelies, gele plomp, watergentiaan, krabbenscheer, kikkerbeet, groot blaasjeskruid, waterpesten, hoornbladen, vederkruiden, waterviolier, waterranonkels en soms ook sterrekrozen. De vegetaties zijn erg variabel in bedekking, ook in één seizoen. Omringend water zonder de genoemde soorten en de drijftillen worden daarom ook tot het beheertype gerekend.

Figuur 12. Ligging van een deel van de projectlocatie in de NNN (waternatuurgebied)

Het eiland dat bij de plannen wordt betrokken bestaat niet uit een drijftil en kan met uitzondering van het omringende water, niet tot dit beheertype worden gerekend. Voor de realisatie van parkeergelegenheid zal het eiland onderheid moet worden. Dit is tevens noodzakelijk om een vloeistof dichte vloer te creëren zodat vervuild regenwater (door bijv. lekkage van olie of brandstof) niet wordt afgevoerd naar het oppervlakte water. Verder zal het eiland worden ontsloten middels een brug aan de oostzijde van het eiland. De huidige voetgangersbrug aan de westzijde van het eiland zal hierbij verdwijnen.

Voor de realisatie van het parkeereiland zullen de huidige contouren aangehouden worden en zullen er geen waterdelen worden gedempt. Hiermee is er geen sprake van een aantasting van de wezenlijk waarden en kenmerken van de huidige NNN. Aan de zuidzijde van het parkeereiland wordt een circa 2 meter brede oeverstrook aangelegd, waarbij open water zal plaatsmaken voor een oevervegetatie. In de huidige situatie bestaat de oever uit een houten oeverbeschoeiing met aanlegmogelijkheden voor de visplaatsen in de Binnenvijver, waardoor van een onderwatervegetatie nabij de oevers rond het eiland geen sprake is. Met het toepassen van een meer natuurlijke oever worden de condities voor een onderwatervegetatie verbeterd en wordt het parkeereiland op een meer natuurlijke manier afgeschermd van het plassen gebied. De toepassing van een oevervegetatie aan de zuidzijde van het eiland zal dan ook een gunstig effect hebben op de wezenlijke waarden van de waternatuur.

4.3 Overige aspecten gebiedsbescherming

De boogde plannen vinden verder niet plaats in of aan terreinen die zijn aangewezen als (onderdeel van) een natuurverbinding of andere beschermde natuurreervaten.

5. Conclusies en advies

Hieronder worden de conclusies weergegeven ten aanzien van zowel quickscan soortbescherming en de verstorings- en verslechteringstoets gebiedsbescherming in het kader van de Wet Natuurbescherming. Stapsgewijs wordt aangegeven welke vervolgstappen noodzakelijk zijn en of een vergunningsaanvraag noodzakelijk is.

5.1 Soortbescherming

Flora

Met betrekking tot de aanwezige flora zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen binnen het plangebied. Aan de hand van huidige verspreidingsgegevens (*FLORON/NDFF, 2017*) en groeiplaatsomstandigheden van beschermde plantensoorten, is tevens het voorkomen van, binnen de Wet Natuurbescherming, beschermde plantensoorten op de beoogde projectlocatie niet te verwachten.

Gezien de aanwezige terreintypen op de beoogde projectlocatie, is een nader onderzoek naar beschermde plantensoorten of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Wet Natuurbescherming niet aan de orde.

Vogels

In en rondom het plangebied zijn een aantal algemene broedvogels aangetroffen en te verwachten. Voor alle beschermde inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wet Natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. In de praktijk betekent dit dat storende werkzaamheden of activiteiten alleen buiten het broedseizoen² uitgevoerd mogen worden. Handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn eveneens niet toegestaan. Nestlocaties van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw worden gezien als een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats. Voor de verstoring van deze verblijfplaatsen en belangrijk leef- of foerageergebied is ook buiten het broedseizoen een ontheffing noodzakelijk.

Mogelijke nestlocaties van vogelsoorten met een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats of sporen die wijzen op hun aanwezigheid, zijn niet waargenomen op of rond de projectlocatie. Met de voorgenomen sloop en nieuwbouw wordt dan ook niet verwacht dat nesten of het leefgebied van vogelsoorten met een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats worden verstoord. Nader onderzoek of de aanvraag tot ontheffing voor (één van) de genoemde vogelsoorten met een vaste rust- en verblijfplaats is dan ook niet aan de orde.

Vleermuizen

Aan de hand van het vleermuisonderzoek in 2017 is vastgesteld dat het Plashuis geen verblijfplaats vormt voor vleermuizen. Met het onderzoek zijn binnen het plangebied voornamelijk foeragerende en passerende vleermuizen waargenomen. Van grote aantallen of een eventuele vlieg- of migratieroute nabij het Plashuis was geen sprake. Een vleermuisonderzoek heeft veelal een doorlooptijd van drie jaar, waarmee de inventarisatie reeds is verouderd. Op 22 januari 2022 is het Plashuis dan ook nogmaals beoordeeld op

² In het kader van de Wet Natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Doorgaans gaat het hierbij om de periode van 15 maart t/m 15 juli.

de geschiktheid ervan voor vleermuizen. Zoals reeds in 2017 is geconstateerd is het Plashuis in zeer beperkte mate geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Geschikte invliegopeningen zijn nagenoeg niet aanwezig en bevatten oud vuil en spinrag. Ook de bijgebouwen en aanwezige bomen bevatten geen mogelijkheden als verblijfplaats voor vleermuizen. Sporen die wijzen op het gebruik van Het Plashuis of de bijgebouwen door vleermuizen zijn dan ook niet aangetroffen, waardoor niet wordt verwacht dat met de voorgenomen herinrichting vaste rust en verblijfplaatsen van vleermuizen worden verstoord of verwijderd. Een herhaling van het vleermuisonderzoek of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Wet Natuurbescherming voor het verstoren of verwijderen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen is in dit geval niet noodzakelijk.

Tevens is in 2017 geconstateerd dat de waterelementen achter het Plashuis geen belangrijk functie hebben als vliegroute of foerageergebied van de kritische vleermuissoorten zoals meer- of watervleermuis. Aangezien het Natura 2000 gebied de Nieuwkoopse Plassen & de Haeck is aangewezen als leefgebied voor de habitatrictlijnsoort meervleermuis, zijn mitigerende maatregelen opgenomen zoals het aanbrengen van stralingsbeperkende armaturen (evt. in combinatie met vleermuisvriendelijke verlichting) en het voorkomen dat verlichting van auto's over de plas schijnen. Door te voorzien in aangepaste verlichting en andere maatregelen om negatieve effecten van kunstmatige verlichting op het Natura 2000 gebied te voorkomen, zal de herinrichting geen negatief effect hebben op het voorkomen van vleermuizen in de directe omgeving. Aanvullende vleermuisrondes om (nogmaals) het foerageergedrag en de functie van het gebied voor vleermuizen te monitoren of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Wet Natuurbescherming voor het verstoren van essentieel leefgebied van vleermuizen is hiermee niet noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Met betrekking tot de overige (grondgebonden) zoogdieren worden uitsluitend enkele algemeen voorkomende zoogdieren verwacht binnen de projectlocatie. Hiervoor geldt een algemene vrijstelling bij een ruimtelijke ingreep en/of bestendig beheer. Verder is het voorkomen van noordse woelmuis, waterspitsmuis en otter bekend in de omgeving van het projectgebied. Geschikt leefgebied voor deze soorten ontbreekt echter op en in de directe omgeving van het projectgebied. Zwaardere beschermde (grondgebonden) zoogdiersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt, worden dan ook niet verwacht op de projectlocatie.

Amfibieën

Met betrekking tot het voorkomen van amfibieën zijn voornamelijk enkele algemeen voorkomende beschermde soorten (tabel 1) binnen de Wet Natuurbescherming te verwachten. Hiervoor geldt een vrijstelling bij onder meer een ruimtelijke ingreep, maar geldt te allen tijde de zorgplicht. De voorgenomen plannen hebben echter geen negatieve effecten op de lokale populatie van de te verwachten amfibiesoorten.

Aan de hand van de aanwezige terreintypen kan het voorkomen van de soorten rugstreeppad en heikikker binnen de projectlocatie worden uitgesloten. Nader onderzoek naar het voorkomen van genoemde soorten op of in de directe omgeving van het plangebied is dan ook niet noodzakelijk.

Echter dient de aanbeveling om met een soort als rugstreeppad rekening te houden met de verdere bouwwerkzaamheden. De rugstreeppad is een zogeheten pionierssoort, die als zodanig in staat is om in korte tijd nieuw ontstane voortplantingswateren te koloniseren. Geschikte voortplantingswateren bestaan uit ondiepe, tijdelijke wateren, in de directe omgeving van onbegroeide zandige terreinen. Met het bouwrijp maken van het projectgebied kan een dergelijke situatie ontstaan. Indien met de werkzaamheden rugstreeppad wordt aangetroffen is een ontheffingsaanvraag alsnog noodzakelijk.

Overige beschermde soorten

Andere strikt beschermde soorten dan hierboven genoemd worden niet verwacht binnen de projectlocatie. Nader onderzoek naar het voorkomen van andere beschermde soorten is dan ook niet noodzakelijk. Echter kunnen veranderingen in de situatie binnen het plangebied of in de planvorming altijd leiden tot andere inzichten en daarmee tot wijziging van deze conclusies.

5.2 Toetsing gebiedsbescherming

Met betrekking tot het Natura 2000 gebied De Nieuwkoopse Plassen & de Haeck en de aanliggende NNN kan worden geconcludeerd dat er mogelijk negatieve effecten zijn te verwachten van de realisatie van het beoogde restaurant aan de Noordse Dorpsweg 2 te Noorden. Het betreft hierbij met name verstoring door externe effecten zoals geluid, licht, optische verstoring en verstoring door mechanische effecten door toedoen van meer verkeersbewegingen en een toename van bewoning en bezoekers.

Effecten Natura 2000 gebied

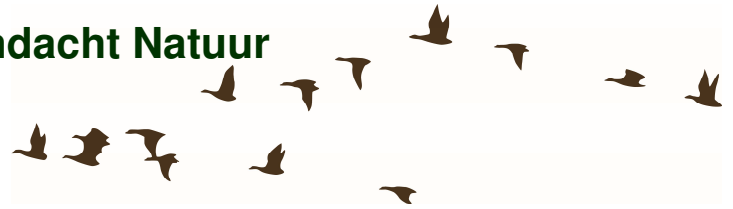
Met betrekking tot het Natura 2000 gebied Nieuwkoopse Plassen en de Haeck kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen realisatie van een nieuw restaurant aan de Noordse Dorpsweg 2 te Noorden tot een aantal negatieve effecten kan leiden. Deze effecten hebben betrekking op de volgende verstoringfactoren:

- verstoring door licht, geluid en trillingen
- optische verstoring
- verstoring door mechanische effecten

De beoogde plannen hebben uitsluitend betrekking op de huidige locatie van het huidige Plashuis en het aanliggende eiland. De plannen omvatten de nieuwbouw van een restaurant met een bovenwoning, parkeergelegenheid en een ondergrondse parkeerkelder. In de huidige situatie zijn geen terreintypen aanwezig die van belang zijn voor de in het Natura 2000 gebied aangewezen habitat- en vogelrichtlijnsoorten. Met betrekking tot de voorgenomen plannen, hebben deze voornamelijk betrekking op externe effecten.

De realisatie van een nieuw restaurant met bovenwoning aan de Noordse Dorpsweg 2 kan verstoring van licht, geluid en trillingen tot gevolg hebben. Het gaat hierbij met name om de uitvoeringsfase. Hierbij zullen heiwerkzaamheden, verkeersbewegingen en bouwwerkzaamheden zorgen voor verstoring door licht, geluid en trillingen.

Verstoring door licht tijdens de bouwwerkzaamheden hebben betrekking hebben op de (aangewezen) broedvogelsoort rietzanger en de habitatsoort meervleermuis. De verstoring van licht zal worden beperkt door in de gevoelige (voortplantings- en broed) periode (half maart t/m augustus) en de actieve periode van meervleermuis (april t/m, half oktober) geen nachtelijke werkzaamheden (met felle bouwlampen) uit te voeren. Na realisatie kan verstoring door verlichting plaatsvinden door eventuele aan te brengen straat- en gevelverlichting en het aan- en afrijden van verkeer. Om verstoring door verlichting te voorkomen zal de parkeergelegenheid zo worden ingekleed, dat de plas wordt afgeschermd van deze verkeersbewegingen. De verwachte verkeerstoename ten opzichte van de huidige situatie zal dan ook grotendeels worden opgelost middels het aanbrengen van een ondergrondse parkeerkelder. In verband met het eventueel voorkomen van meervleermuis zal noodzakelijke verlichting aan en om het nieuwe gebouw worden uitgevoerd met stralingsbeperkende armaturen, eventueel min combinatie met vleermuis-vriendelijke, amberkleurige led-verlichting (www.zoogdiervereniging.nl) en/of een nog nader te bepalen dim-tijd schakelscenario. Aan de hand van deze voorwaarden kan

worden geconcludeerd dat een significant negatief effect van verlichting op/in het Natura 2000 gebied niet aan de orde is.

Met betrekking tot de verstoring door geluid en trillingen zijn met name hei- en transportwerkzaamheden met zwaar verkeer (vrachtverkeer en (graaf)machines) een verstorende factor. Het plangebied en directe omgeving vormen echter geen essentieel leefgebied voor de aangewezen habitat- en vogelrichtlijnsoorten, waardoor van een significant negatief effect op deze soorten geen sprake is.

Ook met het gebruik van het restaurant en bovenwoning is het mogelijk dat verstoring door geluid en trillingen plaatsvindt. Trillingen en geluid zullen voornamelijk worden veroorzaakt door de verkeersbewegingen. Deze verkeersbewegingen zullen veelal opgaan in de reeds bestaande verkeersbewegingen aan de Noordse dorpsweg. Verder zal het terras bij goede weersomstandigheden verstoring van geluid kennen. Deze verstoring is slechts beperkt van aard en vindt op gezette tijden plaats. Gezien de ligging ten opzichte van eventueel geschikt broedgebied van kwalificerende broedvogelsoorten, de minimale verstoringafstanden en (functioneel) leefgebied van habitatrichtlijnsoorten, wordt niet verwacht dat geluid afkomstig van het terras een effect zal hebben op de beschermde waarden van het Natura 2000 gebied. Geconcludeerd kan worden dat een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen door toedoen van licht, geluid en trillingen op het Natura 2000 gebied niet aan de orde zijn.

Als laatste zijn ook optische verstoring en mechanische effecten van belang bij de realisatie van het nieuwe restaurant met bovenwoning. Tijdens de bouw gaat het hierbij vooral om de aanwezigheid van (graaf)machines, hijskranen, werkverkeer, werknemers en bijbehorende bouwactiviteiten. Met de uitbreiding van de horeca-aangelegenheid aan de Noordse Dorpsweg 2, zullen meer menselijke activiteiten en verkeersbewegingen aanwezig zijn aan de rand van het Natura 2000 gebied, wat zal leiden tot meer optische verstoring in het gebied. Daarbij zijn de bouwwerkzaamheden tijdelijke aard, waarmee de mechanische effecten en optische verstoring zich beperken tot de uitvoeringsduur van het project. De duur van het project is in dit stadium van het planproces nog onduidelijk. Aangezien het plangebied en de directe omgeving geen essentieel leefgebied vormen voor de aangewezen habitat- en vogelrichtlijnsoorten, kan een significant negatief effect op deze soorten worden uitgesloten.

De situatie na realisatie is echter blijvend van aard. Het restaurant aan de Noordse Dorpsweg 2 zal worden gerealiseerd binnen de bebouwde kom van Noordse Dorp en daarmee opgaan in de huidige bebouwingstructuur en niet leiden tot (extra) optische verstoring. Mechanische effecten (beweging) worden voornamelijk veroorzaakt door verkeersbewegingen aan de noordzijde van de plas en menselijke activiteiten op het terras. Een toename van mechanische effecten door toenemende verkeersintensiteit is hierdoor voornamelijk gekoppeld aan de Noordse Dorpsweg, welke reeds een verstorend element vormt. Mechanische effecten van aanwezige bezoekers op het terras is afhankelijk van de weersomstandigheden. Gezien de situering ten opzichte van kwalificerende habitattypen en het leefgebied van kwalificerende habitat- en vogelrichtlijnsoorten, wordt geconcludeerd dat de effecten niet significant negatief zijn.

Tevens is middels het programma Aerius de nieuwe situatie ten opzichte van de bestaande situatie ingevoerd en doorgerekend middels een verschilberekening (*Van Empel milieu advies, 17 december 2020*). Hieruit komt naar voren dat het planvoornemen zowel tijdens de bouwfase als de gebruiksfase geen extern effect heeft op Natura 2000 gebieden door toedoen van een stikstofemissie. Op basis van de voorgenomen plannen zijn er binnen Natura 2000 gebieden geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j en is er geen sprake van negatieve effecten van het planvoornemen op stikstofgevoelige habitattypen binnen het Natura 2000 gebied De Nieuwkoopse Plassen & de Haeck en/of omliggende Natura

2000 gebieden. Het plan is daarmee op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening. Conform het Stappenplan “Toestemming-verlening stikstofdepositie bij nieuwe activiteiten” van het ministerie BZK, is er geen passende beoordeling noodzakelijk.

NNN

Ten opzichte van de NNN kan de beoogde situatie een effect hebben op de kernkwaliteiten van de beschermde gebieden, aangezien het beoogde parkeereiland ten zuiden van het plangebied binnen de begrenzing van de NNN is gelegen. Voor de gebieden met de aanwijzing Natuurnetwerk Nederland, die in de verordening zijn verbeeld als ‘bestaande en nieuwe natuur’, ‘waternatuurgebied’ of ‘ecologische verbinding’ geldt dat er geen nieuwe ontwikkelingen mogen worden toegelaten die de uiteindelijke realisatie van het NNN onmogelijk maken (*Index Natuur en Landschap, 2009*). Echter heeft de aanwijzing van waternatuurgebied binnen de NNN uitsluitend betrekking op het aanwezige oppervlakte water (waternatuurgebied) en hebben de vereiste ruimtelijke condities hoofdzakelijk betrekking op de kwaliteit van het oppervlakte water en de daarin aanwezige onderwatervegetatie. Met de realisatie van een parkeerplaats op het bestaande eiland, rondom voorzien van een harde oeverbeschoeiing en gazon is er geen sprake van een aantasting van de kernwaarden van de NNN. Daarbij wordt de zuidoever van het eiland voorzien van een twee meter brede strook met oevervegetatie, waardoor er een meer natuurlijke overgang ontstaat, waarmee de kwaliteit ten aanzien van de onderwatervegetatie kan verbeteren.

Tevens wordt in de index natuur en Landschap (2009) aangegeven dat voor zover er nog sprake is van bestaande bebouwing, erven, tuinen of wegen, deze bestemd kunnen worden overeenkomstig het huidige gebruik. Aangezien er geen sprake is van een bestemmingsplanwijziging en de ontwikkeling niet leidt tot een beperking van de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, of tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden, is de voorgenomen herinrichting van het (parkeer)eiland niet vergunningsplichtig in het kader van de Wet Natuurbescherming.

Eindconclusie

Met het planvoornemen is met name een effect te verwachten door verlichting (van af- en aanrijdend verkeer) en door geluid, trillingen, optische verstoring en mechanische effecten tijdens met name uitvoeringsperiode. Gezien het huidige recreatieve gebruik op de projectlocatie en de geringe betekenis van de planlocatie en directe omgeving voor de aangewezen habitat- en vogelrichtlijnsoorten, kan een significant negatieve effecten op het Natura 2000 gebied de Nieuwkoopse Plassen & de Haeck worden uitgesloten.

Op basis van de hierboven beschreven verstorings- en verslechteringstoets kan een “Verklaring van geen bedenkingen”(Vvgb) dan wel een bestuurlijk oordeel in het kader van de Wet Natuurbescherming worden afgegeven door de Provincie Zuid-Holland, voor de realisatie van het restaurant aan de Noordse Dorpsweg 2 te Noorden.

5.3 Houtopstanden

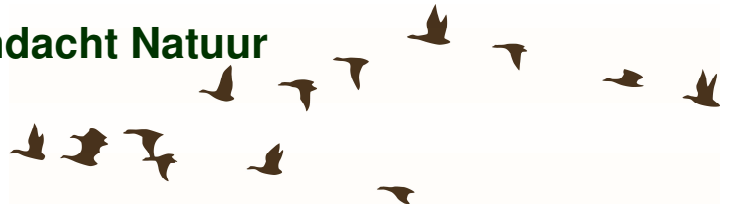
Houtopstanden die vallen onder het beschermingsregime van de Wet Natuurbescherming zijn niet aanwezig binnen de projectlocatie. Een nadere toetsing, uitwerking of kapmelding ten aanzien van houtopstanden is dan ook niet aan de orde.

Literatuurlijst

- Provincie Zuid-Holland, juni 2015. *Beheerplan Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck periode 2015 - 2021*. Bureau Mediadiensten, Provincie Zuid-Holland, Den Haag
- Krijgsveld K.L., Smits R.R., van der Winden J., 23 december 2008, *Verstoringsgevoeligheid van vogels, update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie*, Bureau Waardenburg bv, Culemborg
- Broekhuizen, S., Hoekstra K., Thissen J.B.M., Canters K.J., Buys J.C. (redactie), 2016, *Atlas van de Nederlandse zoogdieren Natuur van Nederland 12*, Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden
- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W., 2009, *De amfibieën en reptielen van Nederland – Nederlandse fauna 9*, Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, december 2011, *Soortenstandaard Zandhagedis Lacerta agilis*, Dienst Regelingen, Den Haag.
- Kapteyn K., 1995, *Vleermuizen in het landschap over hun ecologie, gedrag en verspreiding*, Schuyt & Co Uitgevers en Importeurs bv, Haarlem / Provincie Noord-Holland, Haarlem.
- Scharringa C.J.G., Ruitenbeek W., en Zomerdijk P., 2010, *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*, Springeruit Drukwerk.
- Bos F., Bosveld M., Groenendijk D., van Swaay C., Wynhoff I., De Vlinderstichting, 2006, *De Dagvlinders van Nederland (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea)*, *Nederlandse fauna 7*, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden
- Nederlandse vereniging voor Libellenstudie, 2002, *De Nederlandse libellen (Odonata)*, *Nederlandse fauna 4*, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden
- Van Dam M.H.P., De Staatssecretaris van Economische Zaken, 28 oktober 2016, *Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 16 oktober 2016, nr. WJZ / 16153443, houdende regels ter uitvoering van de Wet natuurbescherming en het Besluit natuurbescherming (Regeling natuurbescherming)*, Staatscourant Nr.55791
- Van Dam M.H.P., De Staatssecretaris van Economische Zaken, 19 januari 2016, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden
- Ministerie van Economische zaken, 3 december 2016, *Soortbescherming bij ruimtelijke ingrepen*, StainessMedia.com
- Provinciale Staten van Noord-Holland, *Besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland van tot vaststelling van de Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland*, Haarlem
- Dienst Regelingen (2009). *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijk ingrepen*.

Bureau Aandacht Natuur

- www.earius.nl
- www.ravon.nl
- www.telmee.nl
- www.zuid-holland.nl
- www.natura2000.nl
- www.rijksoverheid.nl

Bijlage 1. Wet Natuurbescherming

Inleiding Wet Natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming in werking getreden en vervangt de Natuurbeschermingswet 1998 (1 oktober 2005), de Flora- en faunawet (1 april 2002) en de Boswet (20 juli 1961). De Wet Natuurbescherming heeft tot doel om (1) de biodiversiteit in Nederland te beschermen, (2) het decentraliseren van verantwoordelijkheden en (3) het vereenvoudigen van de wet- en regelgeving. De voorgaande natuurwetgeving kende verschillende bevoegde gezagen en rechtsdocumenten (vergunning, ontheffing en melding). De verantwoording van de Wet Natuurbescherming komt vrijwel geheel bij de Provincies te liggen en voorziet in één rechtsdocument, waarmee zowel een vergunning als ontheffing wordt verleend. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote internationale belangen of provincie overschrijdende zaken zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

In deze wet, gepubliceerd op 19 januari 2016 in het Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden Nr. 34, jaargang 2016, is het behoud van de biologische diversiteit en een duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan en de instandhouding van de natuurlijke habitats (*richtlijn 92/43/EEG, 21 mei 1992*) en de wilde flora en fauna (*PbEG 1992, L206*), het behoud van de vogelstand (*richtlijn 2009/147/EG, 30 november 2009; PbEU 2010, L20*) en diverse verdragen inzake de biologische diversiteit en de bescherming van bedreigde dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving geregeld.

Gebiedsbescherming

Met de gebiedsbescherming (voorheen de Natuurbeschermingswet 1998) zijn de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De beschermde gebieden uit de beide richtlijnen zijn hiermee opgenomen in de Natura 2000-gebieden. In Nederland zijn 164 Natura 2000-gebieden vastgesteld. Per Natura 2000-gebied zijn de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en/of vogelrichtlijnsoorten apart aangewezen. Iedereen die vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten, gelet op de instandhoudingdoelen, nadelige gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, is verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken dan wel te verzachten (middels mitigerende maatregelen). Het bevoegd gezag kan beperkende maatregelen opleggen om schadelijke activiteiten te verzachten of te voorkomen. Voor onvermijdelijke schade is men verplicht een vergunning aan te vragen.

Andere te beschermen gebieden bestaan uit gebieden aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN), natuurverbinding (evz) of provinciaal landschap. Deze beschermde waarden van de NNN of een natuurverbinding zijn niet toegespitst tot bepaalde soorten of habitats, zoals bij de Natura 2000-gebieden), maar gaat het hoofdzakelijk om de 'wezenlijke' of 'landschappelijke' waarden van een gebied of natuurverbinding.

- **Natura 2000-beheerplannen**

Regulier beheer en bestaand gebruik zijn (of worden) opgenomen in Natura 2000-beheerplannen. Na vaststelling van de beheerplannen hoeft daarvoor geen vergunning aangevraagd te worden.

- **Cumulatieve effecten**

Door een combinatie van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden, de zogeheten *cumulatieve effecten*. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

- **Beschermde Natuurmonument**

Tevens waren, voordat Natura 2000 gebieden bestonden, zogeheten Beschermde Natuurmonumenten aangewezen. Voor deze gebieden bestaan vaak minder concrete natuurdoelen en was gericht op de instandhouding van de wezenlijke waarden, zoals natuurschoon en natuurwetenschappelijke waarden. In de Wet Natuurbescherming komen de aanwijzingen van Beschermde Natuurmonument te vervallen.

Soortbescherming

De soortbescherming binnen de Wet Natuurbescherming kent drie beschermingsregimes, namelijk voor soorten van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn (inclusief het verdrag van de Bern en Bonn) en een apart beschermingsregime voor 'andere soorten' die vanuit nationaal oogpunt beschermd zijn. Elk van deze van de regimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Hiermee zijn binnen de Wet Natuurbescherming ruim 700 vogelsoorten en 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade aan soorten en/of hun (functionele) leefomgeving mag worden toegebracht, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal hierbij staat de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn/haar handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

In de Wet Natuurbescherming worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- 80 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen
- alle van nature in Nederland in het wild levende vogels
- alle vleermuizen (22) die van nature in Nederland in het wild voorkomen
- 39 terrestrische zoogdieren en 7 marine zoogdieren
- alle amfibieën (16) en reptielen (7) die van nature in Nederland in het wild voorkomen
- een beperkt aantal soorten vissen (8), en schaal- en schelpdieren (3)
- bepaalde soorten insecten zoals vlinders (27), libellen (16) en kevers(6)

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn per beschermingsregime een aantal verbodsbepalingen van kracht.

• Beschermingsregime Vogels

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogelsoorten zijn beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn. Het gaat om ca. 700 soorten die van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomen. In de praktijk betreft het alle soorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, in totaal ca. 290 soorten. Op alle vogels is het beschermingsregime van paragraaf 3.1 van de Wet Natuurbescherming van toepassing en betreft de volgende verbodsbepalingen:

- Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen
- Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben
- Het is verboden vogels opzettelijk te (ver)storen tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort¹

¹ Afhankelijk van de betekenis van de lokale vogelpopulatie kan sprake zijn van een effect op de landelijke staat van instandhouding. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met cumulatieve effecten op de landelijke staat van de soort. Het beschadigen van nesten tijdens het broedseizoen blijft verboden, maar het verstoren van vogels niet, tenzij er sprake is van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Voor de verstoring van broedende vogels en vogelnesten wordt geen ontheffing of vrijstelling verleend voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en niet voor dwingende redenen van openbaar belang. Voor vogels geldt dat u alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora of fauna;
- voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt,
- om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;

Van een (beperkt) aantal vogels is de nestplaats jaarrond beschermd. De jaarrond beschermde nestlocaties zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Voor de overige vogelsoorten geldt dat (opzettelijke) verstoring van broedende dieren is verboden. Buiten het broedseizoen mogen de nestplaatsen, zonder ontheffing, worden verstoord, mits dit geen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Daarbij geldt geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. De meeste vogels broeden tussen medio maart en medio juli.

• Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten

Deze soorten worden beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn. De Europees beschermde soorten, niet vogels zijnde, bestaan uit soorten van de Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, inclusief het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Op deze soorten is het beschermingsregime van paragraaf 3.2 van de Wet Natuurbescherming (artikel 3.5, lid 1 (fauna) en lid 5 (flora)) van toepassing en betreft de volgende verbodsbepalingen:

- Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk² te doden of te vangen.
- Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Het is verboden dieren opzettelijk te verontrusten.
- Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor soorten beschermd onder de Habitatrichtlijn (bijlage IV), het Verdrag van Bern (Bijlage I en II) of het Verdrag van Bonn (Bijlage I) kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

² In de Wet Natuurbescherming is bij meerdere verbodsbepalingen het "opzetvereiste" toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. Niet-opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn niet verboden. Daarbij is echter van belang dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen: "Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant...".

- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

• Beschermingsregime “andere” beschermde soorten

Dit betreffen “andere” soorten welke bescherming vanuit nationaal oogpunt behoeven. De andere, ‘nationale’ soorten staan vermeld in een bijlage van de wet die hoort bij artikel 3.10. Op deze bijlage staan soorten uit de soortgroepen zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten. Het betreft een limitatieve lijst waarvoor het beschermingsregime van paragraaf 3.3 van de Wet Natuurbescherming van toepassing is. Het beschermingsregime voor deze ‘nationale’ beschermde soorten is geïnspireerd op de Habitatrichtlijn, maar zijn in sommige opzichten minder streng en gelden de volgende verbodsbepalingen:

- Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Het verbod om dieren opzettelijk te doden of te vangen en het verbod om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen, is niet van toepassing op de bosmuis, huisspitsmuis of veldmuis, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Voor de ‘andere’ (nationaal) beschermde soorten kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- de belangen die gelden voor soorten van de Habitatrichtlijn zoals hierboven beschreven;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraaftplaatsen;
- ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied,
- in het algemeen belang van de betreffende soort.

• Mitigatie en compensatie

Negatieve effecten en daarmee een ontheffingsaanvraag kunnen worden voorkomen door voorafgaand aan het project mitigerende (=verzachtende) maatregelen op te stellen en uit te voeren. Indien dergelijke maatregelen kunnen worden getroffen waardoor negatieve effecten kunnen worden voorkomen, vindt geen overtreding van de verbodsbepalingen plaats. Voorbeelden van mitigerende maatregelen die een overtreding kunnen voorkomen zijn:

- het aanpassen van de werkvolgorde of uitvoeringsperiode
- het gebruik maken van andere werkapparatuur
- of de werkzaamheden faseren in ruimte en tijd

Voor een aantal soorten (23) kan met betrekking tot mitigerende maatregelen ten aanzien van (verstorende) werkzaamheden of activiteiten, worden gehandeld conform een soortenstandaard. In de soortenstandaard staan naast ecologische informatie van de betreffende soort ook de mogelijke maatregelen om effecten te voorkomen, te verminderen en/of te herstellen.

Als ondanks het treffen van mitigerende maatregelen niet kan worden voorkomen dat de verbodsbepalingen worden overtreden, is een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffing kan mogelijk verleend worden, als door de maatregelen geen verslechtering van de staat van instandhouding van vogelsoort(en) optreedt en/of geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de overige Europees en nationaal beschermde soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Maatregelen die de effecten op de plek van handeling herstellen, zijn mitigerend van aard; maatregelen die de effecten voor de populatie opheffen door herstel of verbetering op een andere plek zijn compenserend van aard. In de soortenbescherming wordt, in tegenstelling tot de gebiedenbescherming, geen scherp onderscheid gemaakt tussen mitigerende en compenserende maatregelen. Belangrijk is dat de staat van instandhouding gegarandeerd wordt.

- **Vrijstelling**

Onder de Wet Natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk, zoals provinciale verordeningen en gedragscodes.

In de Wet Natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een 'programmatische aanpak'. Een programmatische aanpak kan meerwaarde bieden, bijvoorbeeld bij de vormgeving van een actieve leefgebiedenbenadering op regionaal niveau voor soorten waarvoor dat in het licht van de internationale verplichtingen nodig is. Dit moet leiden tot een meer doelmatige aanpak en tegelijkertijd ruimte genereren voor economische en ruimtelijke ontwikkelingen. Via de programmatische aanpak moet dan zekerheid worden geboden dat het streven naar een gezonde populatie van de betreffende soort niet in het gedrang komt. De programmatische aanpak dient getoetst te zijn aan de criteria voor vrijstelling die voor de betreffende soort(en) is vastgesteld. Indien dat het geval is, kan sprake zijn van een vrijstelling. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk (artikel 3.11).

Ten aanzien van de ruimtelijke ordening en bestendig beheer is per provincie voor een aantal soorten een aparte vrijstellingslijst opgesteld. Het betreft veelal algemeen voorkomende soorten uit het beschermingsregime 'andere' beschermde soorten.

Bescherming Houtopstanden

Voor het vellen van bomen buiten de bebouwde kom in een houtopstand groter dan 10 are of een bomenrij van meer dan 20 bomen, dient dit tevoren te worden gemeld/aangevraagd en is de initiatiefnemer verplicht om hetzelfde areaal te herplanten³. De aanvraag dient als onderdeel van de omgevingsvergunning bij de betreffende gemeente te worden ingediend. Tevens is mogelijk om de aanvraag separaat bij de provincie in te dienen. De provincie bepaalt welke gegevens bij een aanvraag/melding moeten worden aangeleverd.

³ De herplantplicht vervalt voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Ontheffing, vrijstelling en/of vergunning

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten of gebieden, is een vergunning, ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen. Voor handelingen of activiteiten is een ontheffing van de verbodsbepalingen nodig indien:

- Er geen maatregelen mogelijk zijn om het overtreden van de verbodsbepalingen te voorkomen;
- Er geen vrijstelling geldt op grond van een provinciale verordening, gedragscode, beheerplan Natura 2000, programmatische aanpak of een ministeriële regeling.

Voor locatie gebonden ingrepen die in de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) staan vermeld kan de ontheffingsaanvraag worden aangehaakt bij de omgevingsvergunning. Voor initiatieven die niet vallen binnen de activiteiten van een omgevingsvergunning (zoals activiteiten uit de Waterwet, mijnbouwwet etc.) geldt dat een aparte ontheffing in het kader van de Wet Natuurbescherming aangevraagd moet worden (naast een mogelijke watervergunning, ontgrondingsvergunning etc.). Als sprake is van een handeling met gevolgen voor beschermde soorten of gebieden waarvoor een omgevingsvergunning nodig is, is het tevens mogelijk dat de initiatiefnemer eerst apart een ontheffing en/of vergunning onder de Wet Natuurbescherming aanvraagt en daarna de omgevingsvergunning.

De gemeente is het bevoegd gezag voor de aanvraag van een omgevingsvergunning. Bij de omgevingsvergunning vindt de natuurtoestemming plaats in de vorm van 'Verklaringen van geen bedenking' (Vvgb). De 'Verklaring van geen bedenkingen' wordt onder de Wet Natuurbescherming afgegeven door de provincie (of in bijzondere gevallen door het Rijk) aan de gemeente. Als er geen Vvgb kan worden afgegeven door de provincie, kan de omgevingsvergunning niet verleend worden door de gemeente.

De eindverantwoordelijkheid voor de aan te leveren informatie ligt bij de aanvrager/initiatiefnemer. Gemeenten zijn als bevoegd gezag omgevingsvergunning er mede verantwoordelijk voor om te beoordelen of een aanvraag omgevingsvergunning compleet is.

Indien (vooraf) een aparte ontheffing soortenbescherming of vergunning gebiedsbescherming in het kader van de Wet Natuurbescherming aangevraagd wordt / moet worden, is de desbetreffende provincie het bevoegd gezag. De provincie zal vervolgens de aangeleverde gegevens toetsen en bepalen of een vergunning, ontheffing dan wel vrijstelling kan worden afgegeven en onder welke voorwaarden.

Een ontheffing (of een vrijstelling) wordt uitsluitend verleend, als voldaan is aan elk van de volgende drie cumulatieve voorwaarden:

- Geen andere bevredigende oplossing voor handen is;
- Sprake is van een in de wet genoemd belang (zie soortbescherming);
- Geen sprake is van verslechtering/afbreuk aan de staat van instandhouding van de soort.

Om te beoordelen of aan deze voorwaarden wordt voldaan zal de provincie een toetsing van de belangen en de alternatieven uitvoeren en een ecologische toetsing doen. De termijn voor het behandelen van een aanvraag bedraagt 13 weken met de mogelijkheid om dit eenmalig te verlengen met 7 weken.

Indien door een handeling of activiteit verbodsbepalingen overtreden worden, moet door de initiatiefnemer worden aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing(en) is, waardoor de verbodsbepalingen niet overtreden zullen worden. Bij andere oplossingen kan gedacht worden aan alternatieve locaties, een ander ontwerp of inrichting van het plan, of een andere uitvoering van de handelingen.

Bij de beoordeling of afbreuk wordt gedaan aan de staat van instandhouding mogen mitigerende en compenserende maatregelen betrokken worden. Uiteindelijk mag het verlenen van de ontheffing geen negatief effect hebben op het voorkomen van de soort. Het ecologische toetsingscriterium verschilt per beschermingsregime. Wettelijk verschilt het toetsingscriterium voor vogels van dat voor overige Europees en nationaal beschermde soorten. Europese jurisprudentie maakt echter duidelijk dat bij afwijkingen onder de Vogelrichtlijn ook gekeken moet worden naar de staat van instandhouding van de populatie vogels.

De staat van instandhouding van lokale populaties is meestal niet bekend. De status van de lokale populatie kan afwijken van de landelijke staat van instandhouding of landelijke trend. Hoe minder gunstig de trend en/of staat van instandhouding, des te strenger moet de beoordeling zijn of er toestemming voor de ontheffing kan worden verleend. Bij deze beoordeling moet rekening worden gehouden met cumulatieve effecten, dus ook met reeds verleende ontheffingen voor dezelfde populaties van de soort.

**Bijlage 2. Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000 gebied
Nieuwkoopse Plassen & de Haeck**

Habitattypen

Habitatype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H3140 - Kranswierwateren		definitief	>	>	C	4.08,SB,W
H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden		definitief	>	>	B1	4.08,SB,W
H4010B - Vochtige heiden	laagveengebied	definitief	>	>	A1	4.09,SB,W
H6410 - Blauwgraslanden		definitief	>	>	B2	4.09,SB,W; 4.15
H6430A - Ruigten en zomen	moerasspirea	definitief	=	=	C	
H6430B - Ruigten en zomen	harig wilgenroosje	ontwerp	=	=	C	4.09,SB,W
H7140A - Overgangs- en trilvenen	trilvenen	definitief	>	>	C	4.09,SB,W
H7140B - Overgangs- en trilvenen	veenmosrietlanden	definitief	>	>	B2	4.09,SB,W
H7210 - Galigaanmoerassen		definitief	=	=	B1	4.09,SB,W
H91D0 - Hoogveenbossen		definitief	=	=	B1	4.09,SB,W

Habitatrichtlijnsoorten

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
H1016 - Zegge-korfslak	definitief	=	=	=	C	
H1082 - Gestreepte waterroofkever	definitief	>	>	>		4.08,SB,W
H1134 - Bittervoorn	definitief	=	=	=	C	4.08,SB,W
H1149 - Kleine modderkruiper	definitief	=	=	=		4.08,SB,W
H1163 - Rivierdonderpad	ontwerp	=	=	=		
H1318 - Meervleermuis	definitief	=	=	=	B1	
H1340 - Noordse woelmuis	definitief	=	=	=	C	4.12,W
H1903 - Groenknolorchis	definitief	=	=	=	C	4.09,SB,W
H4056 - Platte schijfhoren	definitief	=	=	=	B1	4.08,SB,W

Broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Aantal broedparen ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A021 - Roerdomp	definitief	6	>	>	C	4.12,W
A029 - Purperreiger	definitief	120	=	=	A1	4.12,W
A176 - Zwartkopmeeuw	definitief	9	=	=	C	
A197 - Zwarte stern	definitief	115	>	>	B1	4.08,W
A292 - Snor	definitief	25	=	=	C	4.12,W
A295 - Rietzanger	definitief	680	=	=	C	

Niet-broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Populatie waarde ?	Instandhoudingsdoelstelling ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A027 - Grote zilverreiger	definitief	60	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		
A041 - Kolgans	definitief	3000	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		
A050 - Smient	definitief	3500	maximum	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=		
A051 - Krakeend	definitief	90	maximum	Foerageergebied	=	=		

Bijlage 3. Vleermuiswaarnemingen 2017 per veldronde

Vleermuisronde 22 mei 2017
21:25 uur - 23:40 uur

19°C, licht bewolkt geen wind

Legenda

- Rosse vleermuis (foeragerend)
- Laatvlieger (foeragerend)

Vleermuisronde 27 juni 2017
3:20 uur - 5:30 uur

13°C, licht bewolkt, weinig wind

Legenda

• gewone dwergvleermuis
(foeragerend)

• Laatvlieger (foeragerend)

→ wegvliegende laatvliegers (3x)

Vleermuisronde 16 augustus 2017
21:00 uur - 23:30 uur

17°C, helder, geen wind

Legenda

- Gewone dwergvleermuis (foeragerend)
- Gewone dwergvleermuis (passerend)
- + Werfroep gewone dwergvleermuis (in vlucht)
- Laatvlieger (foeragerend)
- Rosse vleermuis (passerend)

Bureau Aandacht Natuur

